Salı
27
İLKKÂNUN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basmevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Kurultay resimleri

6 ıncı, 7 inci ve
8 inci sayfalarda

Kurultayın büyük tazim ve sevgi tezahürleri, sürekli alkışları arasında

İnönü değişmez Genel Başkan seçildi

Büyük Kurultay'da

İNÖNÜ'NÜN NUTKU ÇOK KIYMETLİ BİR DİREKTİFTİR

Sağlam bünyeli, yüksek istidatlı asil bir milletin siyasî hayatına istikamet vermek iddiasındayız

Millî Şef'in mühim nutku sürekli alkışlarla karşılandı

Büyük Kurultayın büyük sevgi, tazim tezahürü ve sürekli alkışlar arasında ittifakla Genal Başkanlığa seçtiği Millî Şef İnönü kürsüye gelerek, çok mühim bir nutuk irat etmiştir.

Bu memleket siyasetinin idaresi için baştan başa ve yekpare bir direktif mahiyetinde olan bu nutuk gene Büyük Kurultayın sürekli alkışlariyle ve İnönü'ne karşı sevgi ve şükran tezahürleriyle kesilmiştir.

Bu kıymetli nutuk şudur:

Büyük Kurultayın Sayın Üyeleri.

Büyük Partimizin esas bünyesinde bugün aldığımız kalbî ve nizamî kararla, beni değişmez Genel Başkan seçtiniz. Yüksek teveccühünüzün ve samimî itimadınızın ifadesi olarak aldığım bu karardan dolayı sizlere teşekkür ederim. Bu anda, omuzlarımda bulunan Genel Başkanlık vazifesini; Partinin, büyük milletimizin hayrından ve hizmetinden başka gayesi olmıyan, maksadıma uygun bir surette ifa etmek için, bütün varlığımı sarfedeceğim. (Sürekli alkışlar) Sizlerden ve Partinin bütün âzasından birlik, beraberlik, yardım beklerim. (Hay hay sesleri).

Aziz arkadaşlarım!

Büyük Kurultay; kurtuluş mücadelesinin en evvel işlemeğe başlıyan, içerden ve dışardan her türlü insafsız hücumlara milletimizin maruz kaldığı günlerde onun iradesini ilân etmek üzere meydana atılan, en eski teşkilâtımızdır. Bence, ebedî Şefimiz Atatürk'ün, kendisine kadar ve kendisinden sonra, burada ve diğer memleketlerde yapılan millî mücadelelerden en kıymetli

(Sonu 5 inci sayfada)

İnönü'ye Kurultay'ın yürekten sevgi ve bağlılığı

Kurultayın toplantısında Rıfat Börekçi ve arkadaşlarının verdikleri şu takrir ittifakla ve sürekli alkışlarla kabul edilmiştir:

C. H. P. Büyük Kurultayı Başkanlığına

Partimizin değişmez Genel Başkanlığına intihap olunan, Türkiye devletinin Büyük Reisicümhuru ve kahraman türk ordusunun yüce başbuğu Millî Şaf İsmet İnönü'ye, büyük kurultayın yürekten saygı ve bağlılığının arzına karar verilmesini ve bu kararın kendilerine sunulmasını derin hürmetlerimizle teklif ederiz.

Cümhurreisimiz Milli Şef, Parti Genel Başkanı, çok kıymetli nutuklarını söylerlerken

Millî Şef

F. R. ATAY

Dün Büyük Kurultay muhterem Cümhurreisi İsmet İnönü'nü, ittifakla, Cümhuriyet Halk Partisinin Umumî Reisi intihap etmiştir. Kendisinde, türk milletinin tam ve katî birlik iradesini temsil eden Millî Şef'i selâmlarız.

Bütün Türkiye'nin havasında şevk ve heyecan aksi devam eden büyük nutku, ne tamamlamak, ne de izah etmek iddiasındayız. O, kendi kendine kâfidir ve bir çok cümleleri, hareket düsturları olarak, Cümhuriyet Halk Partisinin siyasî edebiyatında yaşayıp gidecektir.

Kurtuluşun sırrını "hiç olmazsa iki yüz seneden beri" arıyan bu millet, bulduğunu bir daha kaybetmemek için bütün kudretlerini sarfedecektir. İsmet İnönü'nün dünkü nutkunda bu emniyeti ifade eden her kelime, milyonların kalbinden kopmuştur. Bu halk inandığı zaman, şanlı reislerin arkasında sancak taşımasını bilir.

Mesud insana susayan bu toprağı, millî refah ve kudretin, medeniyetin, vicdan ve tefekkür hüriyetinin güzel talihi ile şen kılacağız. Bizim için hayat, bu mücadelenin zevklerinden ibarettir.

İsmet İnönü'nün nutku, hepimizin ahdidir: Bu millî misakın vazifelerini aramızda paylaşalım; kafa, kalb ve saf vahdeti ile, türk asrının yeni mucizelerine vücut verelim.

Genel Başkan Vekili Celâl Bayar'ın nutku

Atatürk'ün manevî varlığı büyük Türk milletinin hayatı gibi ebedidir

]Genel Başkan Vekili ve Başvekil B. Celâl Bayar'ın nutku 5 inci sayfamızdadır.]

Yukarda: Genel Başkan Vekili B. Celâl Bayar kürsüde — Aşağıda: Büyük Kurultay ebedî Şef için beş dakika sükût ederken.

1 inci Köy ve Ziraat kalkınma kongresi

Başvekil Celâl Bayar'ın nutkiyle bugün açılıyor

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi bugün saat tam 11 de Büyük Millet Meclisi içtima salonunda istiklâl marşı söylendikten sonra Başvekilimizin bir nutkiyle açılacaktır.

Bundan sonra kongre âzası ve yüksek mektepler namına birer söylev verilecek ve yüksek ziraat enstitüsü talebeleri, ziraat marşını söyliyeceklerdir.

Riyaset divanı ve komisyonlar intihabı bittikten sonra kongrenin öğleden evelki çalışmaları nihayet bulmuş olacaktır.

Öğleden sonra saat 15,30 da Ulus meydanında tezahürat yapılacak ve saat 21 de Halkevi konferans salonunda zirai filimler gösterilecektir. Bu hususlaki tafsilât (2) nci sayfamızdadır.

İnsan ve kültür :

Parti ve Devlet

Bugünkü cihanda, gerçekten nadir manzaralardan birine, türk milleti, istiklâl ve kurtuluş mücadelemizin ilk günlerindenberi maliktir. Bu manzara, türk milletinin birliği manzarasıdır. Bu birlik, kâh millî misak'ta, kâh Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümeti'nde, kâh Atatürk'te ifadesini bulmuştur. Fakat bu birliğin temel kaynağı, türk milletinin kendisidir. O, kâh büyük hareketleri, kâh büyük kararları, kâh büyük evlâtlarını yaratıp ortaya koymak suretiyle, zaman ve mekân ile mukayyet olmıyan ebedî varlığını devam ettirmektedir.

Nitekim, Büyük Şef'ini kaybeder etmez, bir yana duyduğu acıyı, bir yana da devam eden kendi büyük dâvasını koyarak ve bu riyazî tefriki yapmakla kesafeti aslâ azalmıyan realizmini isbat ederek, devletin başına Atatürk'ün dâva arkadaşı İsmet İnönü'nü derhal ve ittifakla seçmiştir. Bugün ise, Parti Başkanını seçmiş bulunuyor. Ve inkılâp partisinin başkanı da, Devlet Reisi İsmet İnönü'dür. Ve bir kere daha, türk milletinin, devlet mihveri etrafında aradığı medenî istikrar ile parti mihveri etrafında durmadan ve yorulmadan takip edeceği inkılâpçı başarılar, gene bir tek şefin, buna en lâyık olan şefin, kıymeti, millet dâvalarına bağlılığı ve millet uğruna fedakârlıkları tecrübe edilmiş olan şahsiyetinde birleşmiş bulunuyor.

Bu suretle, devlet mesuliyeti inkılâb'ın yaratmış olduğu İsmet İnönü'ne verildikten sonra, inkılâp liderliği, saçları devlet işlerinde ağarmış olan İsmet İnönü'ne tevdi olunmakta ve *devlet ile inkılâp arasında ayrılık ve gayrılık olmadığı ve olamıyacağı katiyetle ifade edilmiş bulunmaktadır.*

İnkılâp, hayatımıza vermek istediğimiz mânayı ve istikameti tâyin ettiği gibi, devlet'i de, bu mânayı tedvin edecek olan cihaz ve bu istikametteki bütün hedeflere bizleri en kısa yoldan eriştirecek olan en yüksek teşkilât kademesi sayıyoruz. Birincisi iç - dissiplinimizi, ikincisi dış-dissiplinimizi temsil eylemektedir. Her ikisi de, türk milletinin kendisine has hayat ifadeleridir. Bunların başına seçilen şef'e gelince, ki o, bizce ve dünyaca tanınmış olan İnönü'dür, dâvamızda bizleri yürütmek salâhiyeti kadar mesuliyeti de, onundur.

Türkiye'nin yeniden doğuşunda ve yeniden kuruluşunda, bir insan dimağı ile bir insan vicdanının bütün imtihanlarından geçmiş olan sevimli ve sevgili İnönü, salâhiyet ile mesuliyet'in, aynı şeyin iki ayrı adı olduğunu, içimizde, en iyi bilen ve bunu ahlâk yapısının en üst katına çıkarmış olan büyük adamdır. Kendisine olan sevgimiz ve itimadımız, bundandır.

Onda biz, tarihimizin bu devresinde, devletimizin olduğu kadar inkılâbımızın da en büyük garantisini görmekteyiz. Ve en küçük bir tereddüdümüz yoktur ki, o da, Atatürk gibi, bu milletin büyük ve şanlı hâdimlerinden birisi olacaktır.

Burhan BELGE

BİRİNCİ KÖY VE ZİRAAT KALKINMA KONGREMİZ

Bugün Kamutay binasında açılıyor

Kongre Başvekilimiz Celâl Bayar'ın nutkıyle açılacak

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresi bugün saat tam 11 de Büyük Millet Meclisi içtima salonunda Başvekilimiz B. Celâl Bayar'ın bir nutkiyle açılacaktır.

Memleketimizde radikal bir köy ve ziraat kalkınma savaşını programlaştırmak gayesiyle toplanmakta olan kongreye, hariçten seçilen delegeler şehrimize gelmişlerdir. Bundan başka mebuslarımız, C. H. P. genyönkurul üyeleri, vekâletler ve müstakil umum müdürlükler, Ankara ve İstanbul'daki yüksek mektepler, matbuat ve Anadolu ajansı, millî bankalar, ziraat maddeleri sanayii üzerine iş yapan kooperatiflerin, müesseselerin ve firmaların mümessilleri de kongreye iştirâk edeceklerdir.

Kongreye 1000 kadar delege iştirak etmektedir. 300 kadar da memur ve Büyük Millet Meclisi âzalarıyla beraber umumî heyet iki bin kişiye yaklaşmaktadır.

Kongre ana meseleler üzerinde takip edilmesi gerekli politika esaslarını tesbit edecek ve memlekete ait umumî ihtiyaç ve dilekleri kaydedip görüşecektir. Bu ana ve temel işin bütün memlekette diğer, bütün büyük işlerimizdeki hız ve düzenle başarılabilmesi için lüzumlu fikir ve elbirliğini kurmak hedefini tayin de kongrenin çalışmaları arasına girmektedir.

Ziraat Vekâleti kongre için bütün hazırlıklarını tamamlamıştır. Yurt içi ve yurt dışı ziraat meselelerini en salâhiyettar mütehassısların kalemiyle kitap haline koyan vekâlet, Türkiye raat tarihi ile beraber bu neşriyatı kongre âzalarına dağıtacaktır.

Kongre mesaisini tanzim için komisyonlara ayrılacaktır. Burada raporlar üzerinde görüşmeler yapılacak ve neticeleri umumî heyete [illegible]tir.

Kongrenin bugünkü ruznamesi şudur:

A — Açış :
Tam saat 11 de İstiklâl Marşı
1 — Başvekil Celâl Bayar'ın açış nutku,
2 — Kongre âzası adına bir nutuk
3 — Yüksek mektepler namına bir nutuk,
B — Seçim :
1 — Umumî Reis
2 — Umumî Reis Vekili,
3 — Umumî Kâtip
4 — Reis,
— Fahrî Reisler
— Aşağıdaki komisyonların reis ve mazbata muharrirlerinin intihabı :
I.— Teşkilât komisyonu
II.— Bağ ve bahçe ziraati komisyonu,
III.— Tarla ziraati komisyonu,
IV.— Hayvan yemi komisyonu,
V.— Hayvan işleri komisyonu,
VI.— Ziraat sanatları komisyonu,
VII.— Marketnig komisyonu,
VIII.— Tedrisat komisyonu
IX.— Ormancılık komisyonu
X.— Mevduat, lâyihalar ve temenniler, ziraî kredi ve sigorta komisyonu,
C — Ziraat Marşı
D — Saat tam 15.30 da Ulus Meydanında tezahürat
E — Gece 21 de Halkevindeki tezahürata iştirâk.

Mahlût yağ meselesi

İstanbul, 26 (Telefonla) — Bazı yağcıların mahlût yağ imal ettikleri hakkındaki ihbar üzerine İstanbul Belediyesi tahkikata başlamıştır. Henüz iddia edildiği gibi halkın sıahtine tevcih edilmiş bir suykast mevcut değildir. Belediye doktorları ve zabıta isimleri mevzuu bahisedilen müesseselerden ve yağcılardan nümuneler alarak tahlilhaneye göndermişlerdir. Netice bu tahlilden osnra belli olacaktır.

Ekonomî müşavere heyeti toplandı

İstanbul, 26 (Telefonla) — Belediye ekonomi müşavere heyeti bugün ilk toplantısını valinin reisliğinde yaptı. İkinci toplantısını hafta içinde yapacaktır. Tesbit edilen bazı maddeler hakkında tatbik imkânlarını arıyacaktır.

Esnaf cemiyetleri toplantısı

İstanbul, 26 (Telefonla) — Esnaf cemiyetleri senelik toplantılarını önümüzdeki ay içinde yapacaklardır. Bu toplantılarda esnafın dert ve ihtiyaçları tesbit edilecektir. Bu ihtiyaçlar belediye ve hükümete arzedilecektir.

Demirspor takımı

Eskişehir'e döndü

Eskişehir, 26 a.a. — Millî küme dışında kalmış olan futbol kulüpleri arasında Türkiye birinciliğini kazanmış olan şehrimiz Demirspor takımı bugün Eskişehir'e gelmiş, başta vali olmak üzere bütün spor teşkilâtı ve halk tarafından istikbal edilmiştir.

Vali sporcularımızı kazandıkları muvaffakiyetten dolayı tebrik etmiştir.

Atina'nın muhakemesi başladı

İstanbul, (26 Telefonla) — Madam Atina'nın muhakemesine başlanıldı. İddianamede on senedenberi bu işi yaptığını ve şimdiye kadar yirmi türk kadınını baştan çıkardığı ve bazı kadınları da Suriye ve diğer bazı yerlere gönderdiği, kızı Katina'nın da Atinadan bazı genç kızları Türkiye'ye getirdiği anlaşıldığı bildirilmektedir. Müddeiumumî muhakemenin gizli olarak cereyanını istemiştir. Duruşmaya başka bir gün devam edilecektir.

Ebedî Şef Atatürk

On dokuz yıl önce bugün Ankara'ya ayak basmıştı

Yazan: Rüştü SEZGİNCİOĞLU

Bugün, türkün baştan başa kahramanlık ve hamaset dolu tarihine altın ciltler katan en büyük Türk'ün Ankara'ya ayak bastığı gündür. Bugün, başta Ankara ve ankaralılar olduğu halde bütün yurdun ve bütün yurttaşların en büyük bayram günlerinden biridir. Tam 19 yıl evel bu çok hayırlı ve uğurlu günde büyük ve Ebedî Şaf Atatürk Ankara'ya ayak basmıştı.

O mutlu günü yaşıyan ankaralılar ve o gün Ankara'da bulunanlar, 19 yıl önceki heyecan ve sevinçlerini bugün de yaşıyorlar. Bugün de bayram yapıyorlar. Ankaralılar, hayatlarının bu en çok sevdikleri ve en çok heyecan duydukları gününü anlatırlarken diyorlar ki:

— Bu güne Atatürk günü diyoruz. Ankara'nın hangi günü Atatürk günü değil sanki. En ince teferrüatına kadar hiç unutmadan hatırlıyoruz. 19 sene evel 27 birincikânun 1919... Ankara çok günler evelinden bembeyaz karlarla örtülü idi. Sanki tabiat kararan günüllerimize beyazlığın ferahlığını ve doğacak güneşin ilk aydınlığını getirmek istemişti. Biliyorduk. 19 mayıs 1919 da Samsun'a ayak basan ve 8 temmuz günü hava henüz kararırken, alın teri dökerek, senelerce cepheden cepheye koşarak, yaralanarak, daima muzaffer olarak ve bihakkın kazandığı, köhnemiş saltanatın apolet ve sırmalarını sökmüş, milletin içine ve bizim aramıza biz den biri gibi, milletin bir ferdi gibi karışmıştı. İşte o büyük ve bizden adam 27 ilkkânun 1919 günü saat 14 te de bize, içimize, gönüllerimize kalplerimize, geliyordu. İşte o günden beri Ankara, tarihin, medeniyetin, şöhretin ve harikaların merkezi ve milyonlarca insan gözünün uzaktan yakından çevrildiği bir kâbe olmuştu. Hangi ankaralı unutabilir o günleri.

Kurtarıcı Mustafa Kemal, bütün yurdun da hemen ortası olan orta Anadolu'da bir şehri, hükümet merkezi yapmak ve millî iradenin bir merkezi haline koymak istiyordu. Ona göre haksız müstevlilerin çizmeleri altında inliyen İstanbul'da, münkarız Osmanoğulları devletinin başta son ve uğursuz padişahı olduğu halde, milletin, mukadderatını idare etmek şöyle dursun kendi irade ve benliklerini dahi satmış ve kaybetmiş iktidar mevkiinde bulunan adamlariyle millî iradenin vücut bulması imkânsızdı.

Sonradan anladık. Mustafa Kemal bu düşüncelerle Ankara'ya gelmiş ve bu maksatla Ankara'yı öz yurdun kalbi haline getirmişti.

Ebedî Şef'in her yaptığı işte ve her teşebbüsünde olduğu gibi bu kararında da ne isabetler saklı idi. Bunu bize zaman öğretti. Ve daha da öğretiyor. Tarih kitaplarımız Ankara'yı târif ederken şu satırları kaydediyor:

— Deniz veya göl kıyılarından, ırmak yalılarından uzak, yalçın bir kaya parçasının eteğinde kurulmuş olmakla beraber, gök yüzüne atılırken taş ve toprak kesilmiş dalgaları andıran heybetli dağları, bin renkte muhteşem doğu ve batı levhaları çok yıldızlı ve ışıklı gökleriyle Ankara eşsiz bir yayla güzelidir. İklimi sağlam, havası temiz ve kudret vericidir. Ovayı sıra sedler, tabiyeler halinde çeviren demir, tunç, ve bakır renkli dağlar Ankara'yı türk vatanının zaptolunmaz hâkim kalesi haline getirmiştir.

İşte Büyük Şef bunun gibi bir çok temiz duygularının tahakkuku ve milletin kara bahtını yok etmek için çalışmaları cümlesinden olarak 18 ilkkânun 1919 da Sıvas'tan Ankara'ya gelmek üzere hareket etmişti. 1919 yılının 18 ve 27 ilkkânunu arasında geçen günler bize seneler kadar uzun gelmişti. Hep birlikte bu bitmek tükenmek bilmiyen gibi görünen günleri birer birer sayarak iple çektik.

Niçin bu kadar heyecanlı ve niçin bu kadar sabırsızdık?

Çünkü uğursuz padişaha ilk isyan eden, Osmanoğullarının oturduğu şehirle ilk alâkasını kesen şehir Ankara idi. O kara günlerde Ankara padişaha yaranmaktan başka bir iş bilmiyen valiyi âdeta kolundan tutarak şehirden çıkarmış ve Sıvas'a teslim etmişti. Gene o karanlık günlerde İzmir'in işgalini duyan on binlerce ankaralı içleri yana yana ilk mitingi yapmıştı.

İşte onun için ağlaşarak, gülüşerek ve sevinerek bekliyorduk. O, 26 ilkkânun akşamı Beynama varmıştı. Artık beklediğimiz gün gelmişti. Ertesi gün, kurtarıcı ve bu kara günlerimizde yalnız kendisine inandığımız Mustafa Kemal'e biz ve o bize kavuşacaktık. Nihayet o gecenin sabahı gelmişti. Daha gece yarısını henüz geçen saatlerde ankaralılar Kırşehir yoluna dökülmüşlerdi. O zaman tahmin edildiğine göre 40 bine yakın insan yüze yakın davul ve gene bir o kadar zurna ile, şimdiki harp okulunun bulunduğu tepeyi ve çepeçevre eteklerini doldurmuştu. Kaç gündür Ankara göklerini kaplıyan bulutlar da dağılmıştı. Tabiatin güneşi onun geleceği istikametten Ankara tepelerinin üstüne bütün haşmetiyle doğarken, zaten güneşin doğduğu yerin hemen önünden koparak güneşin battığı yerin hemen önüne kadar at oynatmış, kılıç şakırdatmış ve cirit atmış bir milletin öz ve en büyük güneşi Mustafa Kemal de gene güneşin geldiği yoldan bize gelecekti.

O tarihî günde denebilir ki şehir tamamen bomboştu. Herkes o tepecikte güneşi bekliyordu. O kara günün ıstırabını biraz olsun unutmak ve avunmak için dağa çıkan ankaralı seymenler de onu bekliyenler arasında yer almışlardı. Onun dediği gibi, millet sınıfsız, imtiyazsız kaynaşmış bir kütle halinde onun yoluna ve onun izine dökülmüşlerdi. Hepsinde de erişilmez sanılan bir bayramın tarifsiz ve sonsuz sevinci vardı. Bildiğimiz tabiat güneşi hemen tam tepemizi biraz geçmişti ki beklediğimiz güneşi bize getiren boz renkli otomobil Dikmen bozkırının üzerinden görünmüştü. Davul zurnalar durmadan çalıyor, sevinç göz yaşları arasında bütün ankaralılar onun geldiği yola bakarak "yaşa, varol,, diye bağırıyorlardı.

Nihayet saat tam 13,30 da bu mahşerî kalabalığın önünde duran otomobilden başında boz renkli bir kalpak ve üzerinde gene aynı renkte bir kaput olduğu halde, çevik bir hamle ile insanların en güzeli, en yakışıklısı ve en büyüğü inmiş ve aramıza karışıvermişti. Sevinç bağrışmaları, davul ve zurnalar bir anda ihtiramkâr bir sükûta inkılâp etmişti. Otomobilin içinden bize doğan güneş bütün sıcaklığiyle hepimizi bir anda sarıvermiş ve kucaklayıvermişti. Artık o bütün varlığiyle kalplerimize girmiş, biz bütün kuvetimizle ona candan bağlanmıştık. Artık Ankara âşıktı. Ona olan sevgi, sevgilerin en temizi, en içteniydi. Ona olan bağlılık her türlü tarif, ölçü ve ifadelerini çoktan aşmıştı. Bu koca kalabalık kâh genişliyerek, kâh dalarak onu sarıyor, bağrına basıyor, olduğundan daha fazla ondan olmıya can atıyordu. O büyük bir tevazu ve heyecanla sordu:

— Niçin buralara kadar böyle zahmet ettiniz arkadaşlar?

O anda sanki evelden sözleşilmiş ve kararlaştırılmış gibi ve sanki onun böyle bir sual sorması biliniyor da cevap hazırlanmış gibi o mahşerî kalabalık hemen hep bir ağızdan şu cevabı verdiler:

— Seni görmiye geldik Paşam! vatan uğrunda ölmiye geldik Paşam.

Bu büyük insanın arkasında ve etrafında toplanan büyük insan kalabalığı şehre doğru gönülde, gidişte ve ülküde beraberliğin ve anlaşmanın verdiği bir inançla ilerliyordu. Bugün Emniyet âbidesinin bulunduğu yerde

(Sonu 5. inci sayfada)

HAVA

Yer yer yağışlar oluyor

Dün şehrimizde hava umumiyetle çok bulutlu geçmiş, rüzgâr şimali şarkiden en çok 5 metre kadar hızla esmiştir. En yüksek ısı 7 dereceye kadar yükselmiştir. Yurdda hava Karadeniz kıyılariyle cenup ve cenubu şarkî Anadolu bölgelerinde hava kapalı diğer bölgelerde umumiyetle kapalı ve yer yer yağışlı geçmiştir.

24 saat içindeki yağışların metre murabbaına bıraktıkları su mikdarı Antalya'da 58, Alaşehir'de 18, Kırşehir ve İzmir Karşıyakasında 13, Ilgında 8, Samsun ve Alanyada 7, Dinarda 6, Yozgat'ta 5, Çarşamba ve Sandıklı'da 4, Rize, Sinop ve Zonguldak'ta 3, Gerze ile Isparta'da 2, diğer yağış gören yerlerde 1 kilogram kadardır.

Rüzgârlar Trakya'da şimalden diğer yerlerde umumiyetle şark istikametinde en çok saniyede beş metre kadar hızla esmiştir.

Yüksek ısılar; Çanakkale, Trabzon ve İzmir'de 12, Kocaeli'de 14, Antalya ve Adana'da 15, Bodrum'da 16 derecedir.

En düşük ısılar da sıfırın altında Kastamonu ve Kütahya'da 1, Eskişehir ve Afyonkarahisarında 2, Erzurum'da 3, Van'da 4, Kars'ta 7 derecedir.

Yılbaşı Tebrikleri

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi tarafından Viyana'da çok zarif bir surette bastırılan (LÜKS) tebrik telgraf kâğıtları her telgraf merkezinde bulunmaktadır, tebriklerinizi bu şık telgraf kâğıtlariyle verilmesini isterseniz arzunuzu memura söyleyiniz veya müsveddenizin bir köşesine (LÜKS) diye yazınız. Telgraf ücretinden başka vereceğiniz 15 kuruş maksadınızı temin eder. Bu suretle hem yoksul kimsesiz yavrulara yardım etmiş hem de incelik ve zarafetin timsali olan bu telgraf kâğıtlariyle dostlarınızı memnun etmiş olursunuz.

Konya vilâyetinde modern mektepler

Konya, 26, a.a. — Vilâyetçe Seydişehir ve Ereğli kazalarında yaptırılmakta olan modern mektep binalarının inşaatı bitmiş ve yeni binalarda tedrisata başlanmıştır.

Vilâyet dahilindeki köylerde yatılı ve yatısız olmak üzere yeni yaptırılan mekteplerin sayısı altmış beştir.

İstanbul caddeleri yıkanıyor

İstanbul, 26 (Telefonla) — Belediye temizlik teşkilâtı bu akşamdan itibaren Beyoğlu caddelerini geceleri yıkamağa başladı. Caddeler haftada üç defa yıkanacaktır.

Feci bir cinayet

Hasanı saldırma ile öldürdüler

İstanbul, 26 (Telefonla) — Dün gece yarısı Fatih'te bir cinayet işlenmiş, Manisalı Rifat oğlu Hasan Rifat adında birisi tarafından yedi yerinden kama ile yaralanarak öldürülmüştür. Çocuk yirmi yaşlarındadır. Sanat mektebinde leylîdir. Pazar günü izinli çıkmış ve gezerken babasının yanında çalışan bir işçinin karısı ve Makbule adındaki baldızına rastgelmiş, Makbule'yi alarak sinemaya götürmüştür. Sinemadan sonra Şehzadebaşında önlerine iki kişi çıkmış bunlardan birisi Hasana:

"— Bu gece söz verdiğin yere gelecek misin?,, demiş, o da:

"— Yanımda kadın var. Onu evine götüreceğim.,, cevabını vermiştir.

Bu cevabı alan şahıs da saldırmasını çıkararak Hasanı öldürmüştür. Kadın koşarak karakola gitmiş ve hâdise yerine gelen polisler katille arkadaşını yakalamışlardır.

Hasanın niçin öldürüldüğü henüz anlaşılamamıştır. Tahkikat devam etmektedir.

İstanbul Valisi Ankara'ya geliyor

İstanbul, 26 (Telefonla) — İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lutfi Kırdar'ın yarın akşam Ankara'ya hareket etmesi muhtemeldir. Valinin bu seyahati bir iki haftadanberi İstanbul'da yaptığı tetkikler neticesinde edindiği kanaatlerin vekâlete arzı ve direktif almak içindir.

Değişmez Başkan

Büyük Parti Kurultayının dünkü üsnomal toplantısında en çok geçen vasıf şu oldu :

— Değişmez Başkan .

Yıllarca ve hattâ asırlarca tarihin bu kadar cevrine uğradıktan sonra türkün değişmez şerefli mukadderi;

Türkün iyiye, doğruya, güzele ve faziletliye olan değişmez bağlılığı;

Türkün kalbindeki değişmez heyecan;

Değişmez duygu;

Değişmez inan;

Türkiye içinde ve dışında gene tarihin ve mukadderin seyrini değiştirmek için değişmez Başkanın emrindedir. — T. İ.

Yanlışlar

Kimisi kullanılmalı, dediler, kimisi kullanılması aleyhinde bulundular. Birçok münakaşalar gibi bundan da netice değil, yalnız mizah muharrirlerine sermaye ve mevzu çıkmıştı.

Münakaşa yeniden açılmış değildir. Fakat bir gazetede şöyle bir tercüme gördüm:

"Bir fransız gazetesi, geç yiğidim geç, zırnık bile yok, diyor.,,

Acaba argo, siyasî haberlerde de moda mı olacak?

Argo!

Bir aralık İstanbul muharrirleri arasında bir argo münakaşası açılmıştı:

— Yazı dilinde argo kullanılmalı mı, kullanılmamalı mı?

İkiz cigaralar!

İnhisarlar idaresi kapalı paketlerin açılıp cıgaraların teker teker satılmasına mâni olmak için kâğıtlara sarılı ve "ikiz" isimli çifte cıgaraları satışa çıkarmış.

Bu yeni "ikiz,, lerin bir faydası da şu olacaktır:

Malûm ya, cepten paketi çıkarınca eşe, dosta ikram etmek lâzım gelir. "İkiz,, cıgaralar bu mahzuru da ortadan kaldırır belki!

Neol ve Bin !

Epey zamandanberi, şu beş altı satırlık fıkracıkları yanlışsızca çıkarmak lûtfunda bulunan musahhih arkadaşlar, bir iki gündür, — belki de nazar değmesin diye— yanlışlar bırakmak müsamahasında bulunuyorlar.

Evelki gün "noel,, kelimesini neol şeklinde bırakmışlardı. Hem de bu yanlış fıkraların en baş başlığındaydı. Dün de gene aynı yerde "Bir çene sporcusu,, terkibini 999 ilâvesiyle Bin çene sporcusu halinde bıraktılar.

Biri bin yapmak, pireyi deve yapmak kabilinden bir yanlış olmasaydı, bu satırları yazmıyacaktım.

Memnuniyet!

Cümhuriyet gazetesi Ankara radyosu hakkında yazdığı bir haberde diyor ki:

"Halk bilhassa, Alaturka neşriyatın altı ile sekiz arasında yapılmasından memnuniyet izhar etmektedir."

Bu memnuniyete bu satırları yazan muharirle inhisarlar idaresinin de iştirâk ettiğine şüphe eder misiniz?

DIŞ POLİTİKA

Pan Amerikan kongresinin neticesi

On gün kadar evel Lima şehrinde toplanan sekizinci Pan Amerikan kongresi, beynelmilel ihtilâfların muslihane yollarla halli ve bir devletin işlerine başka bir devletin müdahale etmemesi gibi umumî prensiplere dayanan bir deklarasyonu kabul ettikten sonra mesaisine nihayet vermiştir. Lima kongresinin on günden beri devam eden müzakerelerine bakılacak olursa, burada iki fikrin çarpıştığı anlaşılmaktadır: Bunların birisi, Amerika devletleri arasında siyasî ve iktısadî sahada daha sıkı bir teşriki mesai gayesini istihdaf eden Birleşik Amerika'nın tezi, diğeri de iş birliğini daha umumî meselelere inhisar ettirmek istiyen ve bilhassa Avrupa'ya karşı cephe birliği kurmaktan kaçınan Arjantin noktai nazarı idi. İkinci noktai nazarın galebe çaldığı anlaşılmaktadır. Bu da beklenmiyen bir netice değildi.

Cenubî Amerika, ötedenberi Birleşik Amerika'nın her hareketini şüphe ile karşılamıştır. Ve cenubî Amerika'nın şimaldeki büyük devletle münasebetlerinin yüz senelik tarihi karşısında bu itimatsızlığı da haklı görmek icap eder. Birleşik Amerika istiklâlini kazandığı zaman, orta Amerika ve cenup Amerikası henüz İspanya'nın ve Portekiz'in müstemlekeleri idi. Bu müstemlekelerin istiklâl uğrundaki mücadelelerinin muvaffakiyetine Amerika Monrole kaidesiyle hizmet etmiştir. Fakat bir defa istiklâllerini kazandıktan sonra Amerika, kendisinden zayıf ve küçük olan devletlere karşı bir tahakküm siyaseti takip etmişti. Bu siyaset orta ve cenubî Amerika devletlerinde Birleşik Amerika'ya karşı menfî akisler uyandırmıştır. Gerçi bugünkü cümhurreisi Ruzvelt, bu itimatsızlığı izale etmiye çalışmıştır. Fakat eski "Dolar siyaseti" nin, izleri henüz bakidir.

Bundan başka şimalî Amerika'yı cenubî Amerika'dan ayıran mesafe çok uzundur. Nevyork ile Hamburg arasındaki mesafe, bu şehirle cenubî Amerika arasındaki mesafeden belki de iki bin kilometre daha kısadır, sonra arada kültür farkları vardır: Cenubî Amerika İspanyol ve Portekiz kültürüne bağlıdır. Birleşik Amenfaat bakımından da cenubî Amerika Avrupa kıtasiyle çok sıkı ticaret münasebetine girişmek zaruretindedir. Birleşik Amerika ise, bu münasebetleri kıskanıyor.

Cenubî Amerika memleketlerinde büyük bir alman ve italyan nüfusunun yerleşmiş bulunduğunu da nazarı itibara almak lâzımdır. Brezilya'da bir milyon italyan ve yarım milyon alman vardır. Arjantin'de de çok büyük italyan nüfusu yerleşmiştir. Yüz bin de alman vardır.

İşte Birleşik Amerika bu defa içtima eden Lima konferansında bu nüfuz ile mücadele etmiye çalışmıştır. Hariciye Vekili Hull, Amerika kıtasına yabancı ideolojilerin girmesine mümanaat edilmesini ve Amerika ideolojisinin korunmasını istemiştir. Hakikatte Amerika kıtasının bir ideolojisi yoktur. Birleşik Amerika demokrattır. Cenubî Amerika devletlerinin şekilleri demokrat olmakla beraber, bu devletlerin başlarında bulunan adamlar diktatördürler. Brezilya'da, Şili'de, Peru'da, Venezuela'da, faşizm ile münasebeti olmıyan diktatörlükler vardır. Diğerleri de yarı diktatörlüklerdir. Binaenaleyh Birleşik Amerika Hariciye Vekili, demokrasiden, Amerika kıtası ideolojisinden, Avrupa'daki diktatörlüklerin cenubî Amerika'ya el atmalarının önüne geçilmesi lüzumundan bahsederken, bu diktatörlükler kuşkulanıyorlar.

Fakat Birleşik Amerika'nın münakaşa kaldırmıyan kuvetli tarafı, donanması ve iktısadî ağırlığıdır. Ve Birleşik Amerika, cenubî Amerika'ya itimat telkin edemezse de her halde, Amerika kıtası hakkında emel besliyen Avrupa devletlerine korku telkin eder. Bununla beraber, Lima konferansı Birleşik Amerika ile cenubî Amerika devletleri arasındaki münasebetlerin karşılıklı itimat çerçevesi içinde tanzimi yolunda atılmış yeni bir adımdır. İlk adım 1933 senesinde toplanan yedinci Pan Amerikan kongresinde atılmıştı. İki sene evel Buenos Ayres'te toplanan Pan Amerikan sulh konferansı da ehemiyetli bir merhale teşkil etmişti. Şimdi bir adım daha atılıyor. Bu, Birleşik Amerika'nın ümit ettiği kadar büyük bir adım olmıyabilir. Fakat Ruzvelt bu yeni çığırı açalı aradan ancak yedi sene geçmiştir. Ondan evelki Amerika hükümetlerinin, cenubî Amerika'yı, Birleşik Amerika'nın bir nevi müstemlekesi telâkki ettikleri zaman, henüz cenubî Amerika'yı idare eden devlet adamlarının hafızalarında canlıdır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

ŞANGHAY'DA VAZİYET KÖTÜ!

Koleradan sonra çiçek hastalığı salgın halinde

Ayrıca kıtlık tehlikesi var!

Şanghay, 26 a.a. — Vehameti son zamanlarda mahsûs derecede azalmış olan koleradan sonra şehirde bir çiçek salgını başgöstermiştir.

Son iki ay zarfında beynelmilel imtiyaz mıntakalarında binden fazla çiçek vakası kaydedilmiştir.

Son kırk, elli sene içinde bu hastalığın bu kadar vahamet kesbettiği görülmemişti. Aşı olanlarla olmıyan hemen aynı nisbette bu hastalığa tutulmaktadırlar. Bununla beraber aşılananlar arasında ölenlerin nisbeti oldukça azdır.

Sıhiye servisleri tarafından aşılananlarm miktarı günde kırk binden fazladır.

Kıtlık tehlikesi de var!

Şanghay, 26 a.a. — Şanghay'daki mülteciler meselesi gittikçe endişe verici bir şekil almaktadır. Şehir ancak kendi nüfusunu iaşe edebilecek vaziyettedir. Mülteciler ekseriyetle ihtiyaçlarını temin etmekten âcizdirler ve yaşamak için umumî ianeye ihtiyaçları vardır.

Matbuat bu meseleyi ortaya atmış olmakla beraber bu hususta henüz hiç bir tedbir alınmamıştır. Herkese açık bulundurulan beynelmilel şehrin bu hususiyeti mültecilerin buraya akın etmelerine sebep olmuştur.

Bir bayram günü

Çung - King, 26 a.a. — Dün 1936 senesinde Suiyon'a kaçırılmış olan Mareşal Çang-Kay-Şek'in avdetinin yıl dönümüne tesadüf eden "millî renessans günü,, millî bir bayram günü gibi tesit edilmiştir. Şehir, donanmıştır. Binlerce genç kız hükümetin "Harp sermayesi,, menfaatine sokaklarda çiçekler, gazeteler ve mecmualar satmışlardır.

Kuantung'un şarkında Çinliler mühim beş noktayı zaptettiler

Hongkong, 26 a.a. — Çin Ajansı bildiriyor:

Çin kıtaatı Kuangtung vilâyetinin doğu cephesinde yeni parlak muvaffakiyetler elde ederek mühimbeş stratejik noktayı işgal eylemişlerdir. İki bin japon askeri ölmüş ve çinliler mühim miktarda harp malzemesi ele geçirmişlerdir.

Japonlar Kantona doğru çekilmekte ve burada alelacele müdafaa tesisatı vücude getirmektedirler.

Çinliler Nanşang'ın şimalinde Hish ırmağının cenup kıyısındaki japon kuvetlerine baskın yapmışlardır. Bin kadar ölü veren japonlar şimal istikametine doğru çekiliyorlar. Bu muvaffakiyet, doğu cenup Çin kuvetleriyle orta Çin'deki kuvetler arasında başlıca temas noktası olan Nanşang'ın emniyetini takviye etmiştir.

Çin çeteleri havanın fenalığından istifade ederek orta Çin cephesinde Yoşov'daki düşman kuvetlerine hücum etmişlerdir.

Yangtze üezrinde Yoşov yakınındaki 25 japon harp gemisi ve muhtelif nakliye gemisi demirli bulunmaktadır.

Alman annelerine nişan vermek için

60 Ton madene ihtiyaç var!

Berlin, 26 a.a. — Royter ajansının muhabiri bildiriyor:

Demir salibe benziyeceği söylenen yeni nişanın çok çocuklu alman analarına dağıtılması için 60 ton madene ihtiyaç hasıl olacağı anlaşılmaktadır.

Bu madalya, 12 mayısta tertip edilecek olan "anneler günü'nde üç milyona anaya dağıtılacaktır. Bu madalyayı alan kadınlar harp malûllerine verilen imtiyazlardan istifade edeceklerdir.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Moskova** — Sovyet ve İtalya hükümetleri arasında yapılan diplomatik müzakereler neticesinde Sovyetlerin Milano'daki baş konsolosluğu ile İtalya'nın Odesa'daki baş konsolosluğunun kapatılmaları kararlaştırılmıştır.

× **Nevyork** — Filadelfiya şehri geçirmekte olduğu vahim iktısadî buhrana karşı koyabilmek için tarihî independance Hall, sarayı ile civarını 25 milyon dolar mukabilinde hükümete satmıya karar vermiştir.

× **Vaşington** — Umumî masraflar arttıkça hükümetin varidatı azalmaktadır. Son beş ay zarfında hükümetin varidatı 45.000 dolar azalmıştır.

× **Nevyork** — Küba'dan bildirildiğine göre eski Hariciye Nazırı Oreste Ferrara, beş sene süren bir sürgünlükten sonra Küba'ya dönmüştür. Mumaileyh, liberal partinin şefi sıfatiyle siyasî faaliyetine devam edecektir.

× **Lisbon** — Dün Belem sarayında ingiliz sefiri Cümhurreisi Karmona'ya banyo nişanının gran kruva rütbesini ve kıral Corc'un bir mesajını vermiştir.

× **Belgrad** — Prenses Olga, refakatinde Prens Tomislav, Andre, Aleksandr ve Nikola olduğu halde İngiltere'den Belgrad'a gelmiştir.

× **kudüs** — Arap polis teşkilâtına mensup bir onbaşı şehrin eski mahallesinde dün üzerine ateş edilerek öldürülmüştür.

× **Nevyork** — Son ay zarfında İngiltere'den gelen altın stokunun kıymeti 22 milyon ingiliz lirasıdır.

Katalonya cephesinde kanlı bir harp oluyor

Hükümetçilerin şiddetli mukavemetine rağmen Franko'cular 10 km. ilerlediler

Barselon, 26 a.a. — Cümhuriyetçi resmî tebliği:

Tremp mıntakasında Monseç civarında askerlerimiz düşmanın ecnebî tayyare kuvetlerinin müessir yardımiyle yaptığı ileri teşebbüsleri tamamiyle akim bıraktırılmıştır. Frankistler hiç bir fayda temin edemeden ağır zayiata uğramışlardır.

Segre mıntakasında italyan fırkaları tayyare, topçu ve tankların yardımile mevzilerimize karşı taarruzlarına devam ediyorlar. Düşman hatlarında dehşetli tahribat yapan askerlerimizin şiddetli mukavemetine rağmen düşman Almatret'i işgal etmiştir. Düşmanın Alres ve Aspa istikametinde yaptığı diğer bütün taarruzlar kâmilen püskürtülmüştür ve düşmanın üç tankı tahrip olunmuştur.

Tayyarelerimiz âsilerin hatlarını ve tecemmularını tesirli bir surette bombardıman etmiştir.

Frankocular 10 kilometre ilerlediler

Burgos, 26 a.a. — Dün gece saat 21,15 de Franko karargâhı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Nasyonal kıtaat Katalonya cephesinde parlak taarruzlarına devam ederek bugün için kendilerine gösterilen bütün hedefleri zaptetmişlerdir.

Bu cephenin şimal mıntakasında ileri yürüyüş 10 kilometre derinlikte olmuş ve düşmanın müstahkem hatlarına dahil bulunan Karrosa, Las Gavillas, Aspa ve Almatret zaptolunmuştur.

Cenup mıntakasında kıtaatımız düşmanın mukavemetini parlak bir tarzda kırarak sekiz kilometre derinlikte ilerlemiştir.

Cephenin vaziyeti

Lerida, 26 a.a. — Nasyonalistlerin taarruzu neticesinde akşam üzeri cephe şu şekli almış bulunuyordu:

Fayondan başlıyan hat Almatret'in iki kilometre ötesinden geçtikten sonra şarka doğru eğilerek Lardekans'ın biraz ilersine müntehi olmaktadır. Bu iki mevki nasyonalistler tarafından dün zaptolunmuştur. Müteakiben hat Mayals - Lerida yolunu takip ederk Torrebesses'den geçtikten sonra şarka doğru imtidat etmekte ve Karikasa ilerledikten sonra grap istikametinde geri dönmekte ve Alkano'dan geçmektedir.

Dün akşamdan itibaren nasyonalist topçusu Grandallavalls yolunu Grandella'dan itibaren 12kilometre imtidadınca dövmiye başlamıştır. Cümhuriyetçilerin bu mıntakada yegâne muvasala ve iaşe yolu olan bu yolun dövülmesi muvasalayı fevkalâde müşkülleştirmektedir.

Hükümetçi İspanya'da idam kalktı

Barselon. 26 a.a. — Başvekil Negrin, radyo ile bütün ispanyollara hitaben yaptığı bir tebliğde vatana ihanet, casusluk veya isyan cürümlerinden dolayı verilen bütün idam hükümlerinin infazından vaz geçildiğini bildirmiştir.

Bu karar ilerde verilecek olan bütün idam hükümleri hakkında da tatbik edilecektir.

Bombardıman

Madrid, 26 a.a. — Franko tayyareleri tarafından Pozoblanco'nun bombardımanında 8 kişi ölmş ve 25 kişi ağır surette yaralanmıştır.

Romanya'da korkunç bir tren kazası oldu

100 ölü, 300 yaralı var

Bükreş, 26 a.a. — Evelki akşam Etulia istasyonunda korkunç bir tren kazası olmuş, noel yortuları münasebetiyle izinli olarak evlerine gitmekte olan subay ve askerleri taşımakta olan bir tren, karşı istikamette gelen başka bir trenle çarpışmıştır.

Çarpışma çok şiddetli olmuş, izinli askerlerin neşeli sesleriyle dolu olan trenden biraz sonra iniltiler ve dumanlar yükselmiye başlamıştır. İmdat istemek için telefonlara koşanlar bu sefer de başka bir aksilikle karşılaşmışlardır: Çünkü Etulia istasyonunu en yakın istasyona bağlıyan telefon ve telgraf telleri kopmuş bulunuyordu!...

Çarpışan trenlerin gecikmeleri dikkati çekmiş, diğer taraftan da kaza haberi civara süratle yayılmıştır. Bunun üzerine kaza yerine derhal iki imdat treniyle bir de hastane treni gönderilmiştir. Hükümet erkânından bazıları da hâdise mahalline hareket etmişler - dir.

Son gelen haberlere göre, kazanın korkunç bilânçosu şudur: 100 ölü ve büyük bir kısmı ağır olmak üzere 300 yaralı. Ölenler ve yaralananlar arasında birçok subay ve nefer de bulunmaktadır.

Nuri Said Paşa Irak kabinesini kurdu

Bağdat, 26 a.a. — Dün Irak'ta hasıl olan kabine buhranı Matfai Kabinesinin muhalefet rüesasına karşı aldığı şiddetli tedbirler neticesinde ortaya çıkan siyasî gerginlikten doğmuştur.

Yeni kabineyi katî olarak Nuri Paid Paşa teşkil etmiştir. Yeni başvekil iki gün evel Mısır'dan dönmüştü.

Yeni kabinede başvekâlet ve hariciye nezaretini Nuri Said Paşa ve millî müdafaa ve dahiliye nezaretlerini de Taha Haşimi paşa deruhte etmişlerdir.

İzmir'de incir borsada satılacak

İzmir (Hususî) — İncir satışının borsaya alınması bir zaruret halinde görülmeğe başlanmıştır. Bu suretle hem borsa, kendi defterlerine kaydedilmeden ihraç edilen mahsullerden haberdar olarak kendi hissesini alacak, hem de incir satışlarında piyasanın açılışındanberi müstahsili şikâyete sevkeden âmillerden birinin önüne geçilmiş olacaktır

Gerçi bugün de satışlar borsa üzerine yapılmakta ise de, muamelenin şekli, borsaya konmuş nümunelere değil, mütevassıt tacirlerin kendi mağazalarındaki mahsullerin muayene ve fiyatlandırılmasına bağlıdır. Halbuki yapılan satışların hakiki miktarı, borsaya tamamen bildirilmemektedir. Buna sebep te borsa hissesidir. Nitekim mevsim iptidasından şimdiye kadar borsada yapılan satış kaydı 15 bin tonu göstermekte, fakat istatistikler, limanımızdan yapılan sevkiyatın 33 bin tonu geçtiğini tespit etmektedir.

Ankara Borsası

26 İlkkânun 1938 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	5.87	5.87
Nevyork	125.8150	125.8150
Paris	3.3150	3.3150
Milâno	6.6225	6.6225
Cenevre	28.41	28.41
Amsterdam	68.3850	68.3850
Berlin	50.4525	50.4525
Brüksel	21.21	21.21
Atina	1.07	1.07
Sofya	1.545	1.545
Prag	4.32	4.32
Madrid	5.87	5.87
Varşova	23.7850	23.7850
Budapeşte	24.8525	24.8525
Bükreş	0.90	0.90
Belgrad	2.8075	2.8075
Yokohama	34.27	34.27
Stokhalm	30.2225	30.2225
Moskova	23.8125	23.8125

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 Türk Borcu I.	—	—
1933 Türk Borcu II.	—	—
1933 Türk Borcu III.	—	—
1933 İkramiyeli		
Ergani	19.55	19.55
Sivas — Erzurum		
Hattı İs. IV.	19.15	19.15

Not: — Noel yortusu münasebetiyle yabancı memleketler borsaları dün kapalı idi.

Korsika ve Tunus'tan sonra B. Daladiye'nin Cezair'e gitmesi de muhtemel

Bir İtalyan gazetesi, B. Daladiye'nin Korsika seyahatini tahrik addediyor

Paris, 26 a.a. — Fransa'nın Tunus umumî valisi B. Labon, bu sabah Paris'e gelmiştir. Mumaileyh alınacak tertibatı tesbit etmek üzere Başvekil ile görüşecektir.

B. Daladiye'nin Korsika ve Tunus'u resmen ziyaret ettikten sonra Cezair'e uğramak niyetinde olduğu söylenmektedir.

Başvekil ile maiyetinin bir harp gemisine binecekleri ve bu gemiye torpidoların ve deniz tayyarelerinin refakat edeceği teyit edilmektedir.

"Korsika ziyareti bir tahriktir!"

Roma, 26 a.a. — Royter Ajansı muhabirinden: Gayda, Voce d'İtalia gazetesinde neşredilen bir makalesinde, B. Daladiye'nin Korsika'yı ziyaretini "tahrik" diye tavsif etmekte ve şöyle demektedir :

"Bu ziyaret, bir tahriktir, çünkü fransız başvekiline ordu, donanma ve hava kuvetlerine mensup yüksek şahsiyetler refakat etmektedir. Bu da bütün İtalya'nın tahrik addetmekte olduğu harpcu bir nümayiştir.

Fransız - italyan muhasaması tekrar başlıyacak

Fransız hükümetinin, İtalya tarafından 1935 itilâflarının feshedilmesinin sadece statükoyu iadeten tesis etmekte olduğunu mübeyyin bir beyanname neşredeceği suretindeki gazete haberlerinden bahseden Gayda diyor ki :

"Statüko, Fransa ile İtalya'nın arasını açan muhaseme haline rücu etmek demektir. Bu kelime aynı zamanda İtalya'nın fransız memurları tarafından Tunus'taki italyanlar hakkında yapılan gaddarane muamelelere karşı harekete geçmek hakkını yeniden iktisap etmiş olduğu mânasını da tazammun eder.,,

DÜŞÜNÜŞLER

Kültür yayıcı vasıtalar

Son günlerde sinema ücretlerinde yeniden tenzilât yapmak imkânlarının araştırılması belediyelere bildirilmiştir. Nafıa Vekâletinin, halka ucuz radyo temin etmek için tetkiklerde bulunduğunu da ötedenberi biliyor ve bu tetkiklerin tahakkuk safhasına girmek üzere olduğunu öğreniyoruz. Uzun zaman yanlış bir zihniyetle sırf eğlence zaviyesinden görülmüş olan kültür ve sanat vasıtalarından halkın ucuzca ve bolca istifade etmesi hususunda gösterilen alâkanın ne kadar yerinde olduğunu izaha hacet var mıdır?

Tiyatro, sinema, musiki, gazete ve kitap, halk terbiyesi bahsinde, en az mektep kadar ehemiyet ve şümulü olan ve bu itibarla da bir maarif mevzuu olarak ele alınması lâzım gelen vasıtalardır.

Tiyatro sinema ve radyodan sonra, neşriyat işinin de radikal bir şekilde mütalea edilerek Türkiye'de kitap ve gazete yayımının, hiç olmazsa Balkan komşularımız seviyesine erişmesi için lâzım gelen tedbirlerin alınmasına sıra gelmiştir.

Temsp gazetesi bulgar matbuatını tetkike tahsis ettiği bir makalesinde Bulgaristan'da on iki sayfalık bir gazetenin altmış paraya satıldığını ve bunun bir kutu kibrit fiyatının yarısını teşkil ettiğini söylüyor. Bizde bir kutu kibrit altmış paradır fakat bir gazete beş kuruşa satılır. Bunun gibi, müellifine acıyacak derecede az bir kazanç temin eden kitabın fiyatı da, henüz büyük kütlelerin yanaşamıyacağı kadar pahalıdır. Memleketimizde kültürün geniş ölçüde yayılması imkânlarını düşünürken ucuz ve hattâ bedava neşriyat meselesinin hatıra gelmemesi kabil midir? Bütün faydalı neşriyata teşmil edilmek şartiyle kâğıdın ve tabı vasıtalarının gümrükten istisnası bu yolda bir tedbir olarak düşünülebileceği gibi, devletçe neşriyata yapılacak yardımların ancak fiyatların muayyen bir haddin üstüne çıkarılmaması şartına bağlanması da müessir bir teşvik unsuru olabilir. Geniş ve muntazam bir tevzi teşkilâtı ve bütün kitap evleriyle okuma odaları için ehemiyetli miktarda kitap ve gazete satın alınması şeklinde tezahür edecek bir devlet yardımı, neşriyat müesseselerinin fiyatları indirmek suretiyle uğrıyabilecekleri zararları tazmin edecek bir vüsat aldığı gün, ucuz kitap, ucuz gazete dâvası tahakkuk safhasına girebilir. Her halde türk kültürünün, yüzümüzü ağartacak bir seviyeye erişmesi için göstereceğimiz hiç bir gayret ve fedakârlık fazla olmıyacaktır.

Yaşar NABİ

KÖY TETKİKLERİ

Köyün inkişafı ve köyün küçülüşü sebepleri

Yazan:
Neşet Atay

İlk büyük çiftçi devletleri batıran *âmil*, feodalitede isim ve şekil değiştirerek devam etti. "Mübadele" başladıktan sonra — 11 inci asırdan itibaren — zayıfladı. Küçük şehir gümrüklerinin, derebeyliklerin kalkması, daimî ordulara istinat eden masraflı hükümetlerin ve yer yer ticarî şehirlerin kurulması, haricî ticaretin inkişafı, ve nihayet feodalitenin ortadan kaldırdığı *hür köylülüğün* bu devirde tedricen ve yeniden teşssüsü, köylerde de müsbet tesirler yaptı. Bugünkü rakamlara ve nisbetlere göre çok mütevazi olmakla beraber (İngiltere misaliyle 1086 - 1600 arasında yani beş asırda % 40) nüfus artmağa ve köyler başlıyacak olan sanayi devrine, amele yetiştirecek kadar kalabalıklaşmıya başladı.

Feodalite, Roma'nın inhilâlinden sonra, imparatorluk halkının, parça parça, mahallî otoriteler, sergerdeler, klise adamları etrafında, evelâ hizmetlerini, (Cizye ve angarye) ve tedricen tasarruflarını, şahsî hüriyetlerini vererek (demirbaş kölelik) toplanmalariyle başlamış, malikânenin yerine derebeyini, esirin yerine de demirbaş köleyi koyarak sistemini tespit etmiştir. Sistem, birkaç asırlık devamında, hiçbir zaman, müstakar ve devamlı bir siyasî teşekkül yaratacak kadar kuvetli olmadı. "Vels" bu devrin en büyük siyasî teşekkülü olan Şarlman imparatorluğundan 771 - 814, "bu inkısamla başlıyan bir terkip, şeniyeti olmıyan bir iddia idi." diye bahseder. O kadar zayıf, o kadar hayatiyetten mahrum bir devir idi.

Köyün, sanayi devrindeki — makine sanayii devri — inkişafı, nisbî bir inkişaftır. Ancak daha evelki devirleriyle mukayese edilerek ferahlı neticeler alınabilir. Rakamlar, sanayi devri köyünü izah için kullanılan cümlelerin; (köyde istihsâl vasıtalarının tekemmül etmiş, köy pazarının genişlemiş, köy mahsullerinin kıymetlenmiş, köye siyasî haklar verilmiş, köyde refah seviyesinin yükselmiş, köyün daha evelki devirlerin hiç birinde görülmiyen, maddî manevî bir inkişafa mazhar olmuş olmasından çıkarılan neticelerin) tam tersini verirler.

Sanayi devri, köyü küçültmüştür. Tipik birkaç rakam da şudur:

Memleketler	Yıllar	köy nüfusu	şehir nüfusu
İngiltere	1871	7998950	14713319
	1921	7850857	30034385
Fransa	1872	24868022	11234899
	1921	21004260	18205492
Almanya	1875	26000000	16700000
	1925	22200000	40200000
Belçika	1876	1740185	3616000
	1920	1610842	5787218
Müttehid Amerika	1880	35797616	14358167
	1920	51406017	54304603

Azalma, İngiltere, Fransa, Almanya ve Belçika'da nisbî ve katî Müttehid Amerika'da nisbîdir. 1880 de köy nüfusu, umumî nüfusun % 71,4 ü şehir nüfusu, 28,6 sı iken 1920 de bu nisbetler köyde 48,6 ya düşmüş ve şehirlerde 51,4 e çıkmıştır.

Köy nüfusunun azalış ve köyün küçülüş sebepleri;

a — Sanayi işçiliğinin temin ettiği kazancın, köyde kazanılandan daha emin ve daha fazla oluşu,

b — Köy toprağının mirasla, alım satımlarla gittikçe parçalanarak bir köylü ailesini, geçindirecek miktardan aşağıya düşmesi,

c — Hariçten getirilen köy mahsulleri kıymetinin dahilde istihsâl edilenlerden daha ucuza mal oluşu,

d — İstihsâli ucuzlatmak için toprağın aşırı makineleştirilmesi,

e — Büyük arazi sisteminin şekil değiştirerek bu devirde de devam etmesi,

f — Ticarî, sınaî ve bu mahiyetteki ziraî teşebbüslerin mazhar oldukları geniş malî yardımların küçük arazi sahibi köylülerden esirgenmesi,... ilâh.. ilâh...

Diye hulâsa edilebilir. Hattâ bu sebeplere, şehirdeki yaşayış kolaylıklarının, ve köylüler arasındaki tahsil ve meslek değiştirme temayülünün gittikçe artması gibi, ilk bakışta göze çarpmıyan, çok veya az mühim yüzlerce diğer sebepler de ilâve edilebilir.

Sebepelr; ne kadar çok, ne kadar biribirinden ve eskilerinden farklı olursa olsun, vaziyet Yunan sitelerinde ve Roma'da olduğu gibidir. Köylerden şehirlere hicretler, haricî ticaretin yardımiyle şehirlerde servetin mütemadî artışı, şehirlerin büyümesi, proleter - patron kalıbına giren fakirler, zenginler hiyeraşisi, göz kamaştırıcı, parlak, masraflı bir hayat, lüks, sefahat, darbı mesel halinde konuşulan fakirler sefaleti, servet arttıkça, sosyal şartların sosyal telâkkilerin değişmesi, ailenin küçülmesi, kısırlaşması, artmanın duruşu, kısmen tersine dönüşü (Fransa'da olduğu gibi),

Ve nihayet sanayi memleketlerinin demoğrafik, ekonomik müvazenelerinin, siyasî iktidarlarının, Yunan sitelerinde, Roma'da olduğu gibi hariçten getirilecek insanlara (birçok memleketlerde demoğrafik açığın muhaceretle kapanması mevzuubahistir) ve hariçten getirilecek gıda ve sanayiin ham maddeye istinat edişi. Kısaca,

Cihanşümûl iktidarın, cihanşümûl zaafla beslenişi (1).

Ne kadar çok veya az devam ederse etsin, böyle bir muvazene, ancak iktidar aleyhine değişebilir. Artık hiç bir şart iktidar lehine değildir. Ne ilim, ne teknik, ne servet, hiçbir şey! Modern asır, bu nevi kıymetlerin cihan mikyasında seyyaliyetleri asrıdır. Geri kalmış milletler ilerliyor ve cihan yeni bir muvazeneye doğru gidiyor. Harpler, fetihler müstakbel müvazenede, bunları yapacak milletlere pek az şeyler kazandırabilir. Zarar da verebilir. Cihan harbi, galipleri için bile felâket oldu. Bir milletin hayatında, emniyet ve refah ölçüsü, komşusunun zafı değil, kendi iktidarı olabilir.

Sanayi memleketleri iktidarı, Roma iktidarı gibi, demoğrafik bir zaaf âmili oldu. Köylülüğün yeniden tesisi, emin bir iç muvazene, millî menabii tahrik suretiyle kazanılan yeni bir iktidar, onları burun buruna geldikleri felâketten kurtarabilir. Aksi takdirde büyük Avrupa medeniyeti dünya coğrafyasındaki yerini değiştirecektir. Medenî insanın idrakine itimadımızı, henüz kaybetmemiş, olmamız, tek tesellimizdir.

(1) Bu bahis, köy için tetkikler köşeliği altında Ulus'da, 30 nisan - 30 mayıs 936 tarihleri arasında çıkan 9 yazıda tafsilâtlı rakamlarla tetkik edilmiştir.

50 Kişilik işsiz grupu

Londra'da nümayişlere devam ediyor

Londra, 26 a.a. — Son günlerde Ritz otelini istilâ, Bukingham sarayına bir istida tevdii, sokak ortalarında "kış için yardım" talebi gibi tezahürlerle halkın dikkatini kendi üzerine celbetmiye teşebbüs etmiş olan "işsizler grupu,, dün işsiz yardım ofisinin reisi Lord Rushcliffe'in evi önünde yeni bir nümayiş yapmıştır.

Nümayişçiler, ikisi kadın olmak üzere 132 kişi idi. Bunlar Lord Rushcliffe'in ikametgâhı yakınında bir miting akdettikten sonra bir takım şarkılar söylemişler, dileklerini ifade için her zaman söyledikleri sözleri haykırmışlar ve nihayet hiç bir hâdiseye sebebiyet vermeden dağılmışlardır.

Avrupa'nın en büyük

İstasiyonlarından birinin Türkiye için yapacağı

Hususî Neşriyat

Bu akşam saat 21.30 da Hollanda'da kâin Philips fabrikasının hususî istasyonu olan P C J Türkiye'ye mahsus olmak üzere kısa dalga ile 31.28 metre üzerinden "Türk Gecesi" neşriyatını yapacaktır. 9539

KÖYLERİMİZ

Bugün nasıldır? Dün nasıldı? Yarın nasıl olmalıdır?

H. Reşit TANKUT

Medenî memleketlerde nüfusun yerleşme şekli pek az farkla biribirinin aynıdır. Her yerde şehirler, kasabalar ve köyler var. Nüfusu en sık endüstri memleketlerinde, meselâ Belçika'da böyle olduğu gibi, nüfusu en dağınık yerlerde, meselâ Rusya ve Türkiye'de de böyledir. Çünkü nüfusun toplama ve dağılma hareketlerini idare eden kanunlar her yerde aynı kanunlardır: Coğrafya ve topoğrafya zorlamaları, ekonomik icaplar ve sosyal vaziyetler.

Irkî meyil ve istidada - bugünkü hayat şartlarına göre - bu bahiste başlıca yer vermenin zamanı geçmiş bulunuyor. Her siyasî camiada sosyal ekonomi nasıl millî servetin dağılma ve birikme şekil ve nispetine göre tiplenirse, millî servetin hacmi ve tipi de bu nüfus dağılma ve toplanmasının şeklini ve nisbetine göre taayyün ediyor.

Nüfus nasıl dagılmalıdır? Son asırlarda Avrupa nüfusu artmıya başlıyalı düşünür kafalar en çok bu problem ile uğraştılar. Kimisi sırf iş ve istihsal bakımından mütalea ederek köylerin ve köy hayatının artmasını iltizam etti. Kimisi daha filozof düşünerek bütün memleketi köy haline getirmenin ahlâk, hukuk ve saf hayat bakımından daha hayırlı olacağını zannettiler. Kimisi nüfusu büyük merkezlerde toplamıya çalıştı. Onlara göre fikir hareketlerinin ve tekniğin zaferi ancak milyonluk şehirlerde kutlanabilir.

Bugün Almanya büyük şehirleri Fransa büyük kasabaları, Bulgarya büyük köyleri fazla olan devletlerdir. Her üçü de bu içtimaî tiplerinden memnun görünüyorlar. Ve âlemin dışardan her üç memlekette gördüğü kalkınma gerçekten memnun edecek bir şekildedir.

Nüfusu büyük merkezlerde toplamanın veya küçük birim (unité) ler halinde dağıtmanın bir ölçüsü yok mudur? Her iki müntehaya doğru zorlıyan şartları karşılamak, önlemek onların baskısını azaltmak kabil olmaz mı? Elbette ki kabildir. Memleketlerin umumî kalkınmasının istediği nüfus tevezzüünü sistemli bir şekilde düzenlemek lüzumu bugün her vakitten ziyade duyuluyor. Yer yer şehirlerden, köylere ve küçük köylerden kasabalara doğru yürüten sunî tedbirler artık kemiklenmiye başladı. Ve yüksek devlet idareleri tabiat şartlarına ve ekonomik kanunlara rağmen bu nüfus tevezzüü işini nizamlamıya azmetmiş ve başlamış bulunuyor.

Bu kısa mukaddemeyi yaptıktan sonra artık biz kendi köylerimizin tetkikine geçebiliriz:

Resmî kayıtlara göre, Türkiye nüfusunun 12.355.952 si köylerde yaşar. Ve köylerin sayısı 18.376 sı müstakil mahalle olmak üzere 56.869 dur. Bunların içinde elli altmış kişiden beş yüze kadar nüfusu barındıran köylerin sayısı 31.626 olup, içlerinde 6.641.460 vatandaş yaşar. Daha büyükçe 6.720 köyümüz 5.332.392 nüfus barındırıyor. Nüfusu 2.000 den başlıyanlara gelince, onlar da ancak 147 köydür. Ve içlerinde 472.670 kişi yaşar.

Bunlar resmen köy kayıtlı yerler olup, nüfus barındırma bakımından bu seviyede kalmış bir çok kasabalarımız da vardır ki köylerden farkları nahiye ve kaza teşkilâtına kavuşmuş olmalarıdır.

2.000 den fazla nüfus barındıran 147 köyü çıkaracak olursak arta kalan köylerimizin vasatî 250 nüfuslu ve her haneye beş nüfus ayırdığımız takdirde, elli haneli olduğu hakikatine varırız. Elli hanelikten aşağıda kalan köyleri - ki bizde sayıları on bini bulur - kale bile almıyacağım. Çünkü oralarda yaşıyanlar ya henüz millet karakteri edinmemiş Budunsu (Peuplade) durlar, yahut yeniden o seviyeye düşmüşlerdir. Fakat elli haneli köy bile ne mânada bir kalkınma için nisap teşkil eder bilemem. Nüfus bakımından bu şekilde olan köylerin toprak üzerindeki yayılma ve kurulma şekilleri de acıklı tatkik konularıdır. Bu küçük köylerin pek azını ovalarda ve su başlarında buluruz. Onların yüzde seksenden fazlası kireçli yamaçların oyuklarında, sıtmalı batakların çukurunda veya yalçın kayaların yarıklarındaır. Orman içinde olanlarını yırtıcı kuşlar gibi en izbe yerlerde tüne miş görürsünüz. Bu köyler niçin biribirinden uzak ve dağınıktır. Neden orman ve kayalık içlerini, ot bitmez kalker ve çorak yerleri üstün tutmuşlar. Cansız ve kızgın bayırları ancak gözyaşı kadar sızan pınarın doğurduğu kavurucu susuzluğa hasretleri mi vardı?

Bu köylüleri en deli poyrazların tosladığı dazlak doruklara kimler zorladı? Ve hangi önünde durulmaz zalim kuvet bu biçareleri şu havasız ve günsüz ormanlara tıktı? Hırsı şiddetle oynatan bir menfaatleri mi vardı? Hayır işte yanları, yüreleri hep aynı tabiatı gösteriyor. Ne son cevheri çekilmiş kör mâden kuyusu, ne son meyvesi yenilmiş bağ viranesi var. Bu bahtsız adamlar ne zamandanberi, hangi görünmez saadetin bekçiliğini [illegible] manzarası arzeden köy âleminde hedefini şaşıranlara mahsus mânasızlığın en zalimini duyarsınız. Renkler ölgün, hareketler ölgün ve her şey ölgündür.

Bir tutam ot bulmak için bir konak öteye gidip gelmeğe mahkûm hayvanlarla, bir dönümlük tarlasında çalışmak için her gün bir sefer yapmak mecburiyetindeki insanlar her hal ve tavurlarında kendilerinin de akıl erdiremediği bu ölgünlüğün karakteristiklerini tilâvet ederler. Sonu gelmez sabrın ve asla yaklaşmıyan ümidin katılaştırdığı bir durgunluk ve hayat taşıyan her şeyi bunaltmış bir cılızlık içinde, nebat bodur ve hayvan toprağa yakındır. Yumruk kadar eşekler ve eşekleşmiş atlar, çakala dönmüş keçiler ve keçileşmiş sığırlar hattâ bütün gündüzünü gübre ve pislik içinde geçirebilen tavuk bile nerede ise serçe olup uçacak.

Yarıya kadar toprak içine gömülmüş ve biribirini kapaklamış olan evlere girmek için diz kapaklarınızla yürümek lâzım.

Bu köyler ne yer, ne içerler? Anadolu'nun hele orta yaylasında gezip köylüyü ocağının ve sofrasının başında tanımıyanlar için bu daima bir muamma olarak kalacaktır.

Fakat feyzin, bereketin, toprakaltı servetin cömert vatanı Anadolu, şarkı garbe, cenubu şimale götüren cihanın bu ünlü merkez kıtası bağrında milyonlarca aç ve çıplak bırakmaktan çok uzaktır.

Sonra dünyanın en çalışkan, en azimli milleti kudretli, yaratıcı, engel yıkıcı türk güzel olduğu kadar güçlü yapılı üstün gövdeli (archimorphe) türk bu halde doğmuş ve kalmış olamaz.

Gelecek yazıda Anadolu köylerini yarıdan çok fazlasını bu hâle getiren sebepleri araştıracağız.

RADYO

Avrupa :

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

Dalga uzunluğu :

	1639 m.	183 Kcs./120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs./ 20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs./ 20 Kw.

(Türkiye Saatile)

Salı 27-12-938 12.30 Müzik (büyük bir virtüozun plâkları) — 13 Saat, Ajans haberleri ve Meteor Ankara — 13.10 müzik (valslar - Pl) — 13.25.14. türk müziği (şarkılar - Pl) — 18.30 müzik (çiğan ve saire) 18.55 konuşma (Hukuk İlmini yayma kurumu) — 19.10 saat, ajans, meteoroloji, ve ziraat borsası haberleri — 19.25 Türk müziği (muhayyer faslı - incesaz) — 20.00 temsil - Boş Beşik ve Ak Kuş, millî piyes yazan: (Ekrem Reşit) İstanbul konservatuvar müdürü (Yusuf Ziya Demircinin) eserinden alınmıştır..) Temsil esnasında halk türküleri ve yurt havaları çalınacaktır. 21.30 Konuşma (Türkiye postası) — 21.45 saat, Esham, tahvilât ve kambiyo - nukut borsası fiyatları — 21.55 türk müziği (muhtelif şarkılar) — 1 - Suzinâk şarkı - zevk ne ise - (Refik Manyasi) — 2 - Suzinak şarkı beni bizar ederken—3 - Suzinak şarkı - sevdim seveli (Zeki Arif) — 4 - Kürdili şarkı Akşam güneşi (Osman Nihat) — 5 - türkü hicazkâr - bir bahçivan okuyan - Müzeyyen Senar çalanlar - Vecihe Cevdet Kozan Kemal Niyazi Seyhun.

22.20 Müzik (küçük orkestra) — 1 Die Geisha (S. Jones) 2 - Bei Einer Flasehe Mosel (E. May) 3 - Dream of Yesterday (F. Humphries) 4 - Russiecher marş (E. Oflsen) 5 - Romans (A. Rubinstein) 6 - Die Veber (J. Lanner) 7 - Pizza de Popolo (Frederiksen) — 23.25 Müzik (aryalar) — 23.45.24, Son haberler ve yarınki proğram.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER : 20 Budapeşte, Varşova — 20.5 Beromünster — 21 Roma —21.15 Strasburg.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER : 19.25 London - Recyonal — 20 Kopenhag — 21.10 Münih — 21.30 Brüksel, Paris - P.T.T.

ODA MUSİKİSİ : 18.20 Laypzig, Münih — 21 Ştütgart — 22.30 Kopenhag.

SOLO KONSERLERİ : 14.25 Laypzig — 15 Frankfurt — 15.25 Hamburg — 18.15 Doyçland Zender — 18.30 Breslav — 20 Kopenhag — 20.30 Paris - P.T.T. — 22.15 Milâno — 22.35 Viyana — 22.40 Droytviç — 24 Ştütgart .

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.) : 19 Laypzig.

HAFİF MÜZİK: 6.30 Frankfurt, Kolonya, Ştütgart — 8.30 Frankfurt, Münih — 10 Berlin — 10.30 Hamburg — 12 Alman istasyonları — 13.15 Münih — 14.10 Viyana — 14.15 Frankfurt — 15 Berlin — 15.20 Laypzig — 16 Alman istasyonları — 18 Berlin, Hamburg — 18.20 Königsberg — 19 Hamburg — 20.10 Ştütgart — 20.15 Frankfurt — 22.30 Hamburg — 22.35 Königsberg, Ştütgart — 24 Viyana.

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Ştütgart — 20.25 Doyçland Zender — 22.50 Budapeşte (Sigan müziği)

DANS MÜZİĞİ: 21.10 Kolonya, Königsberg — 22 Monte Ceneri — 22.30 [illegible] — London - Recyonal — 23.40 Brüksel— 23.50 Lüksenburg — 24 Droytviç.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan. Yolan Földes — Çeviren. Nasuhı Baydar

— 40 —

Madmazel Roz buna ne cevap vereceğini tayin edemezdi. Zaman geçtikçe, her yaptığı işi kendisine göstermeğe devam eden Anna'yı daha az payladı.

— Madmazel Roz, bana karşı her vakıt sevimli davranırsınız. Şu işin iyi olup olmadığına bakmak zahmetine lütfen katlanır mısınız?

Madmazel Roz, Anna'ya karşı daima hayırhahlık göstermiş olduğuna nihayet inandı ve filhakika onun iyiliğini istiyen bir insan da oldu.

Şimdi, onun sadece hayranıdır. Eğer acele bitirilmesi lâzım olan bir iş var da Anna bundan dolayı mağazanın kapanma saatından sonra atelyede kalmağa mecbursa bu işi onun elinden alır:

— Bunu bana bırak da bitireyim. Haydi, koş, âşıkın seni bekliyor.

— Sevgili madmazel Roz... Hakikaten nasıl anlatayım... Siz cidden lütufkârsınız.

Roz, sert sert bağırır:

— Haydi git, yoksa şu ütüyü kafana atarım, şimdi.

Bayan Andre Anna'yı kapanma saatından sonra atelyede alıkoymak istese madmazel Roz ona karşı gelir:

— Bu küçük evine dönmeli. Biçki kursuna devam ediyor. Bayan Lüsiyen onun biçki öğrenmesini istiyor. Onu kursa devamdan menettiğimizi öğrenecek olursa bize ne der?

Herkes bu mütaleanın doğruluğunu tasdik ediyor. Anna mantosunu giyip çıkıyor. Fakat İstvan onu nadir olarak bekliyor; şimdi İstvan bar işiyle pek meşguldür. Vâdediyor:

— Barın süslenmesi bittiği zaman daha fazla vaktim bulunacak. O zaman saat dokuzda veya onda oraya uğramam kâfi gelecek.

Anna bunu tasvip ediyor, fakat gırtlağında bir şeyler düğümleniyor. Vaktiyle İstvan'ın çalıştığını, namuslu insanlar gibi ekmeğini kazandığını görmeği hararetle temenni ederdi. Şimdi o çalışıyor. Fakat, Anna'nın tasavvur etmiş olduğu bu değildir.

Bu akşam Anna, atölyeden çıkarken kapıda İstvan'ın yerine Piya Monika'yı buluyor. Piya'nın kara gözleri parlıyor, sarı saçları ve inci gibi dişleri de parlıyor, ve Anna'yı ertesi gün için evinde çaya davet ediyor. Anası ile babası onunla tanışmış ve Piya'ya iş bulmak hususunda vaki yardımından dolayı teşekkür etmek istediklerini anlatıyor.

Anna gülüyor, her şeyi Bay Bardişinof'un yapmış, ve kendisinin ise ancak terzihaneye hizmet etmiş olduğunu iddia ediyor, ve nihayet geleceğini vâdediyor. Yarın cumartesidir, ve ikisi de izinlidir.

Anna itina ile, fakat heyecan duymaksızın giyiniyor. Bir italyan nazırını ziyaretin heyecan verici bir tarafı yoktur. O birçok nazır tanımaktadır: Bay Liif nazırdı; ve Bay Bardişinof bir gün onu, bir satranç partisi yapmak üzere Venizelos'la buluşacağı Kafe Ruvayal'e götürmüştü. Şu halde bir nazır eksik veya fazla olmuş, onca bir ehemiyeti yoktu.

Menegetti, kara ve kuru, kıvrıcık saçlı, ufarak bir adamdır. Çehresinin hatları son derece hareketlidir, ve harikulâde gözleri vardır. Piya ondan bu gözlere tevaris etmişti; üst tarafı çekingen, nazik tenli, güzel bir sarışın olan anasına benzemektedir. Piya babasından başka bir şey daha almıştır: İfadeli ve zarif hareketleriyle bir raksı hatırlatan ince ve asabî uzun elleri... Menegetti'nin kara gözleri kalın beyaz kaşları altında parlar, dökülüp azalmağa başlıyan gümüşü saçları alnı üzerinde sanki iki boynuz teşkil eder. Bu küçük esmer adam, birçok bakımdan, Mefisto'ya benzer.

O ateş, zekâ ve nükteyle dolu bir adamdır. Anna derhal ona âşık oluyor. Beş dakika geçmiyor ki iki eski ahbap gibi konuşuyorlar. Anna onun canlı ve neşeli mizacını, makul ve hazin istihzasını beğeniyor, ve bu derece dikkate lâyık bir adama henüz tesadüf etmemiş olduğunu düşünüyor. Konuşmaları birçok mevzulara temas ediyor. Onun bütün müşahedeleri kendine has ve harikulâde tuhaftır.

— Moda mı? Dedi. Bir zamanlar erkeklerde bol renkli elbiseler giymişlerdi. O çağlardadır ki hayat yaşanmağa değerdi. Bugün herkes komşusu gibi giyinmeğe temayül ediyor. Ya siyah gömlekler, yahut rus gömlekleri giyiyorlar. Hepsinin başında da aynı kasket bulunuyor. Kasket dünyanın en tehlikeli şeyidir, matmazel Anna. Bu sözlerimi iyice aklınızda tutunuz. Siz kadınlar, bir vestiyerde berelerinizi biribirinden ayırt edemediğiniz gün dünyanın sonu gelmiş olacaktır.

Anna da şu fikri ileri sürdü:

— Eğer kadınlar üniforma giymeğe kalkışırlarsa Piya Monika ve ben açlıktan ölürüz.

— Pek muhtemeldir, ve bu âlemde güzelliğe matuf her şey tersine gittikçe daha çok şeyler ölecektir. Ah! Feminizm, matmazel An! Buna da iyice dikkat ediniz. Beceriksizlik ettiniz, parolanızı yanlış seçtiniz. Bağırdınız: "Kadınlara haklarını veriniz!" Fakat, hakikatte şu oldu ki bütün haklarınızdan istiye istiye ve cömertçe vaz geçtiniz. Bize hakikî bir hediye, say ve vergi şeklinde büyük bir hediye verdiniz. Sizlere bakmak, sizlerle evlenmek, mantolarınızı giydirmek vazifelerimizden bizleri affettiniz. Bu suretle demek istemiyorum ki mantonuzu giymeğe muavenette bulunmıyacağım, size bir portakal soyabilir miyim, matmazel An?

Masanın üstünde kahve, mebzul miktarda güzel meyvalar, tatlı ve pembe bir şarap vardı: Hakikî bir italyan kahvealtısı. Ev sahibesi, kocasından yarım baş boyu yüksek boylu olan güzel sarışın kadın, soğuk ve dalgın duruyor, ve muhavereye ancak iştirâk ediyordu. Bütün akıl ve mantıkına rağmen hayatı pek az bilen Anna bu hale

(Sonu var)

Büyük Kurultay'da

İNÖNÜ'NÜN NUTKU ÇOK KIYMETLİ BİR DİREKTİFTİR

Millî Şef'in mühim nutku sürekli alkışlarla karşılandı

İsmet İnönü ve Celâl Bayar müzakereleri takip ediyorlar

(Başı 1. inci sayfada)

fârikasını, bu Kurultay ve onun mânası teşkil etmektedir. (Bravo sesleri, alkışlar) Atatürk; kurtuluş mücadelesini, siyasî ve askerî sahnelerde, evvelâ Kurultayda, sonra Büyük Millet Meclisi içinde idare etti. Sulh ve harbin siyasetini inkıtasız bir Millet Meclisiyle idare edebilmek zihniyetini ve kudde göremiyoruz. (Bravo sesleri) Atatürk, kurultayları yalnız millet hayatının lüzumlu bir mekanizması olarak takdir etmekle kalmazdı, onu, samimî ve derin bir sevgi ile de severdi. Büyük Kurultayın duygusunu söylediğime emin olarak, bütün gelecek kurultaylar adına da Atatürk'e karşı hiç bir zaman solmıyacak olan sevgi ve tâzim hislerimizi ifade etmekle şeref duyarım. (Sürekli alkışlar, varol sesleri).

Arkadaşlar!

Kurultayımızın bu üsnomal toplantısı, senelik Parti toplantılarından sonra vuku bulduğuna dikkati celbetmek isterim. Her biriniz, köylerden başlıyarak vilâyetlere kadar, milletimizin şikâyetlerini ve dileklerini dinlemiş bulunuyorsunuz.

Büyük Meclisin ve Cümhuriyet Hükümetinin faaliyetlerine başlıca temel, halkımızın şikâyetlerine ve dileklerine vefa etmek olduğu düşünülürse, Parti teşkilâtımızın senelik çalışmalarının, milletin idaresinde ne kadar verimli bir kolaylık olduğu göze çarpar. Şikâyet ve dileğin, bir defada ve bir lahzada tatmin edilmesi, şimdiye kadar hiç bir millete nasip olmadı ve nasip olmıyacaktır. Ancak, şikâyet ve dilekle hulâsa olunan milletin amelî arzusu, hiç bir teşkilâtta, bizim Partimizin sinesinde olduğu kadar, esas tutulmamıştır. Hepimizin en kıymetli alâkamız, milletin en ehemiyetsiz zannolunacak şikâyetine kadar vukuf sahibi olmak ve milletin en pahalı ve en güç sayılacak dileklerine kadar tedbir bulmağa çalışmaktır. (Bravo sesleri)

Kanunlarla ve Büyük Millet Meclisinin emanetleriyle vazife almış olan memurlar, vekiller, hepimiz, millet hizmetinde şeref bulan vatandaşlar olarak, onun ihtiyaçlarına yetişmek hisleriyle meşbuuz. (Bravo, yaşa sesleri, sürekli alkışlar) Büyük, küçük bütün vazifelerin, iyi ve temiz ifa olunması, emellerimizin başındadır. Parti toplantılarının temiz ve pürüzsüz çalışmasının sonunda, bu sözlerimde arzu ettiğiniz mânayı bularak, muhitlerinize döneceğinizi, ümit ediyorum.

Aziz arkadaşlar!

Partimizin, karşısında bulunduğu vazifeler vardır. Vazifelerin, bundan sonra, ehemiyetleri azalmış değil, daha ziyade artmıştır. Sağlam bünyeli, yüksek istidatlı asîl bir milletin siyasî hayatına, istikamet vermek iddiasındayız. Geçmiş tarihin fırtınaları içinde geç ve eksik kalmış taraflarımızı, süratle tamamlamak ve ilerletmek vazifesindeyiz.

Milletlerin geçimsiz ve birbirine emniyetsiz bulundukları bir zamandayız. Milletlerin bir aile efradı gibi, birbirinin dertlerini anlıyarak, bu küçük kürenin kucağında kardeşçe yaşıyabilmeleri aziz emelimizdir. Fakat, arkadaşlar, milletlerin birbiriyle iyi geçinebilmelerini, yalnız bizim arzumuz temin edemez. Hattâ bizim, milletler arasında kopacak muhtemel bir fırtınadan uzakta kalmamız bile, yalnız bizim tedbirimiz ve katî arzumuzla temin edilmiyebilir. Demek ki, kaybedilmiş zamanları telâfi etmeği ve milletimizi süratle ilerletip yükseltmeyi, türlü sekteler ve mânialara maruz kalmak ihtimalleri içinde, başarmağa mecburuz. (Şiddetli alkışlar) Partinin bütün âzası, çalışkan bir vatanperver olduğu kadar milletin beraberliğini candan seven ve millet kuvvetlerinin hiç bir sebeple dağılmamasına dikkat eden bir vatanperver gibi davranmağa mecburdur. Cümhuriyet Halk Partisinin, bütün vatandaşları kendisinin muhabbet ve hizmet muhitinde toplamağa çalışan zihniyetini, ifade etmiş oluyorum. Şimdi, size, bu zihniyetin, milletin bünyesinde kök salmış olduğunu da göstereceğim. Atatürk gibi her tarihin ve her devrin büyük bir kudreti, siyaset sahnesinden maddeten çekildikten sonra da, bütün dünyanın hayret ve takdiri karşısında sabit oldu ki, bu aziz memleketin hiç bir köşesinde ve bu büyük milletin hiç bir ocağında, cümhuriyet aşkından başka bir hava esmemiştir. (Bravo sesleri, dakikalarca süren alkışlar) On beş senelik türlü müşkülât içinde bir hayattan sora, cümhuriyet rejiminin verdiği bu imtihan; onun, zannedildiğinden çok daha sağlam ve derin kökte, sarsılmaz bünyede olduğunu, bütün dünyaya ispat etmiştir. (Devamlı alkışlar) Siz ve hepimiz, büyük acı içinde, bu bahtiyar müşahedeyi yapabildiğimizden dolayı, yürekler dolusu iftihar edebiliriz.

Sayın arkadaşlar!

Partimiz; millet menfaatinde, küçük hislerin üstüne çıkabilen bütün vatandaşları tatmin edecek en sağlam prensipleri, en az teferrüatla tespit edebilmiştir. Türkiye'nin yenileşmesi ve yükselmesi gibi hiç olmazsa, iki yüz senedenberi devam eden mücadele, bizim rejimimizde ve prensiplerimizde, en sade ve amelî ifadesini bulmuştur. Mutlak olarak zikredilen hiç bir siyasî prensip; ifratı ve tefriti, ve türlü şekilde yanlış tatbiki öne sürülerek, tenkit edilmekten kurtulamaz.

altı prensipimiz de, fena ellerde ve yanlış tatbikat ile eksik gösterilebilir. Fakat bu gayretler, yersiz ve beyhudedir. Tam ölçüsü verilmediği halde faydasını muhafaza edebilecek, hiç bir ilâç yoktur. Şimdiye kadar ispat ettik ki prensiplerimizi esas olarak daima iyi ellerde bulundurmağa ve tedbirleri, zamanı geldiği vakit cesaretle, fakat daima tedbir ve basiretle tatbik etmeğe çalıştık. (Uzun alkışlar)

Geçmiş zamanın muhasebesi, son zamanlarda, hiç bir milletin siyasî partisine nasip olmamış kadar müspet ve verimlidir. Gelecekte de, cesaretle basiretin, bize, aynı müspet neticeleri vâdetmekte olduğuna, katî olarak kaniiz. Anlayışımızda ve icraatımızdaki ana hatlarda zâf göstermek şöyle dursun, milletin daima ilerliyen ve yükselen taze ve canlı anlayışiyle, vatanımıza, daha geniş feyizler temin edeceğimize katiyen güveniyoruz. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

Aziz arkadaşlarım;

Milletimizin en dar muhitlerine ve en küçük ihtiyaçlarına kadar sokulup çare bulmağa çalışmak, önümüzdeki senelerin çalışmalarında yeni bir fârika olacaktır. Halk çocuğu vatandaşlar tarafından, halk içinde geçirilen bu çalışma hayatının, devlet otoritesini en sağlam bir surette koruyarak, halk idaresinin feyizlerini, en geniş bir surette temin edeceğine, inanıyoruz. (Alkışlar) Hiç bir koruyucu tedbir, insan vücudunu hasta olmaktan kurtaramadığı gibi, hiç bir milletin bünyesi de, en iyi tedbirler içinde, marazî ârızalar göstermekten kurtarılamaz. Fakat, vatandaşlarım emin olsunlar ki, uyanık, dikkatli ve vazife hissini beşerî her duygunun üstünde tutan vazife sahipleri olarak, millet idaresinde lüzumlu görülecek tedbirleri, zamanında ve kararında almakta aslâ tereddüt etmiyeceğiz. (Bravo sesleri, devamlı alkışlar) Vatandaşlarımın Büyük Millet Meclisi etrafında, ve sade bir vatandaş olmakla hayatının bütün gururunu dolduran Reisicümhur etrafında tesanüdü o derecededir ki, icap ederse bütün türk milletini, variyle ve caniyle bir hudut üzerinde, şimdiye kadar bu millet tarihinde görülmemiş sürat ve hevesle toplıyabileceğimizden aslâ şüphe etmiyorum. (Bravo, varol sesleri şiddetli ve sürekli alkışlar)

Aziz arkadaşlarım!

Vatandaşlarda ve Teşkilâtı Esasiyenin tarif ettiği vatandaşlarda, bu vatanın daimî sahip ve sâkinleri sıfatiyle, emniyet içinde yaşamak huzuru kalbi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Cümhuriyet Hükümetinin samimî hedefidir. Hiç bir milletin kendisine uygun gördüğü bir tedbir, bizim memleketimizde taklit olunamaz. Hiç bir vatandaş, kanunların kendisine temin ettiği nimetlerden mahrum edilemez. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar) Huzur içinde, müşterek vatanın yükselmesine çalışmak sahası, bütün vatandaşlar için açıktır. (Bravo sesleri) Bu memlekette, bütün kuvvetleri özünde toplamış olan tek kudretli varlık, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. (Bravo sesleri, alkışlar) Onun tedbirleriyle, Teşkilâtı Esasiyesi ve kanunlariyle, hepimiz üzerine teveccüh eden mükellefiyetler ve vazifeler, diğer bütün vazife ve mükellefiyetlerimizin üstünü ve nâzımıdır.

Aziz arkadaşlarm!

Sizi muhabbetle selâmlarım. Sizi gönderen teşkilât arkadaşlarımıza ve içinde yaşadığınız millet ve memleket yuvalarına Genel Başkanınızın sevgi ve saygılarını beraber götürmenizi isterim (Şiddetli alkışlar)

İsmet İnönü'nün bu çok kıymetli ve mühim nutku, Büyük Kurultay âzalarının sevgi, hürmet ve tâzim tezahürleri, şiddetli ve sürekli alkışlariyle karşılanmıştır.

ATATÜRK İÇİN 5 dakika sükût!

Genel Başkan Vekili Celâl Bayar'ın nutku

C.H.P. Genel Başkan vekili B. Celâl Bayar, dün Büyük Kurultayı açarken şu nutku söylemiştir:

Arkadaşlar,

Cümhuriyet Halk Partisinin üsnomal büyük kurultayı açılmıştır. Partimizin, değişmez Genel Başkanı ve kurucusu, büyük Türk milletinin sinesinden yarattığı muşahhas ideali ve kurtarıcısı, Kemal Atatürk, milletinin sonsuz varlığına, ebedî şuuruna, intikal etmiş bulunuyor.

Fevkalâde toplantımızın sebebi, bu vaziyetin, Parti tüzüğünde, süratle yapılmasını zarurî kıldığı, tadilâtı görüşmektir.

Müzakere ruznamemiz:

1 — Tüzüğün Genel Başkan intihabına ait maddelerinin tadil ve tanzimi,

2 — Genyönkurulun seçilmesidir.

Muhterem arkadaşlarım,

Atatürk, en karanlık günlerde, milletin karabahtına, hâdiselerin şaha kalkmış akur savletine, kaya gibi göğüs vermiş, ulu bir milleti, özbenliğinde toplıyarak bugünkü büyük, her gün daha kuvetli türk milletini yaratmış, sevgili vatanımızı kurtarmıştır. Onun büyüklüğü ancak türk milletinin büyüklüğü ile ölçülebilir. Onun kudreti ve kabiliyeti ancak büyük türk milletinin her şeye kadir kudreti, kabiliyeti ile anlaşılabilir.

Atatürk'ün manevî varlığı, büyük türk milletinin hayatı gibi ebedîdir. Ona bağlılıkta olduğu gibi onun eserlerine, emanetine, çizdiği yola, verdiği ideale bağlılıkta da tek kalbiz, tek insan gibi. (Alkışlar) Ve ondan dolayıdır ki, onun kurduğu Partimiz de büyük türk milletinin aziz partisidir. (Alkışlar)

Eserlerini en mukaddes millî bir vedia halinde, nesilden nesle ulaş- [illegible] ideali korumak ve tahakkuk ettirmek, büyük türk milletinin en önemli vazifesi ve millî misakıdır. (Alkışlar)

Büyük Kurultayın sayın üyeleri; Ebedî Şef'in aziz hatırası önünde sözlerimizin ve duygularımızın da ahdüpeymanı olarak hepinizi 5 dakika ayakta tazimle sükûta davet ediyorum."

Bunun üzerine bütün salon ayağa kalkmış ve Ebedî Şef'in aziz ruhu için beş dakika ayakta sükût etmiştir.

Ebedî Şef Atatürk

(Başı 2 inci sayfada)

resmî devlet memurları da Mustafa Kemal'i bekliyorlardı. Çok kısa süren bir müsafahadan sonra onlar da O'nun arkasında kaynaşan kalabalığa karışmışlardı. Taşhana doğru gidiliyordu. Yolda mektepliler ve kadınlar da O'na onun arkasından gidenlere katılıyorlardı.

Büyük kafile bütün yolları kaplıyarak şimdiki vilâyet binasının önüne varmıştı. Saat tam 15.30 du. Artık halkın sevinci son haddini bulmuştu. Millî havlar çalınıyor, millî oyunlar oynanıyordu. Herkes yarınki zafere bugünden inanmış onu bugünden tesit ediyordu.

Ankara'nın meşhur soğuğu sanki ankaralıları imtihana çekmişti. Fakat onlar bu imtihanı kazandılar. Vilâyet binasının pençeresinden millete ümit ve şefkatle bakan ve zevk duyan Atalarını biran bile gözden kaçırmadan doya doya veya doyamadan seyrettiler.

Mustafa Kemal akşamın alaca karanlığında ankaralıların temiz ve içli tezahürleri arasında, istirahatine tahsis edilen Ziraat mektebine gitti.

İşte Atatürk tam 19 yıl evel bugün Ankara'ya böyle geldi. Böyle karşılandı ve böyle sevildi. İşte bu mutlu günü kutlarken içimizdeki sevincimizin yanı başında onsuz bayramın acısı var.

Ankara'nın Atatürk günü bu gece Halkevinde kutlanıyor

Ebedî Şef Atatürk'ün Ankara'ya bundan 19 yıl önce ilk ayak bastığı 27 ilkkânun gününün yıldönümünü, Ankara Halkevi, bu yıl da kutlamıya karar vermiştir.

Atatürk'ün Ankara toprağına ayak bastığı Dikmen sırtlarından başlıyarak koşucular saat 15.30 da Ulus meydanında bulunmak üzere tertip edilmiş olan *Müjde koşusu* bugüne hususî bir mâna verecektir.

Ankara Halkevi tarafından hazırlanmış olan üçüncü Ankara koşusuna iştirâk edecek olan koşucuların müjdeyi getirecekleri saat 15.30 da bu büyük gün münasebetiyle ve ziraat kongresi dolayısiyle Ulus meydanında Yüksek Zirat Enstitüsü talebesi de hazır bulunacak ve Atatürk anıtına çelenk koyacaklardır.

Halkevinde saat 21 de yapılacak kutlama töreni programı ise şudur:

Behçet Kemal Çağlar tarafından açış söylevi,

Mecdi Sayman tarafından Atatürk'e ait menkıbeler,

Vasfi Raşit Sevig tarafından Kemalizm'in izahı,

Burhan Çeltik tarafından Aşık Ömer'in ağıt ve onuru

Atatürk'e ait filmler,

Bu toplantıya gelmek istiyen büyük kurultay ve ziraat kongresi delegelerinin kendilerine yer ayrılmak üzere Halkevi başkanlığını haberdar etmeleri rica edilmektedir.

1 Gün İçin

Büyük Kurultay

Cümhuriyet Halk Partisi büyük kurultayının dünkü fevkalâde toplantısı hakikaten ve bütün mânasiyle fevkalâde oldu. Büyük kurultay esasen, şimdiye kadar yaptığı normal dört toplantıdan her birinde partinin prensiplerini tesbit edip ona bugünkü hüviyetini verirken de memleketin siyasî ve umumî hayatında birer büyük merhale teşkil edecek fevkalâde işler görmüştür: *Cümhuriyet Halk Partisi* adı dikkate alınınca birinci, fakat Parti, *Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk* cemiyetinin devamı olduğu düşünülünce ikinci sayılmakta olan 1927 kurultayında, hatırlardadır ki, Ebedî Şef'in büyük nutku okunmuştur; cümhuriyet nesillerinin daima başucu kitabı olacak olan Nutuk.

1931 senesinde toplanan üçüncü kurultay ise "Parti, devlet ve inkılâp hayatımız için temel olan bütün ana fikirleri ilk defa yapılan Parti programında bir araya topladı.„ Bundan başka, bu kurultay, "kabul ettiği nizamnamede bütün teşkilâta ait usuller, tecrübelerden alınan derslerle amelî şekillere sokuldu.„ Bunun yanında Partinin çalışma tarzları gösterilerek Parti kongrelerinin halk dileklerini toplamasına ehemiyet verildi. Parti arkadaşlığı arasında sevgiyi esas olarak kaydetti. 1935 yılı mayısında toplanan son kurultay ise milletin cümhuriyetçilik, milliyetçilik, lâiklik, halkçılık, inkılâpçılık ve devletçilik ana prensipleri içinde inkişafını görerek daha hızlı gelişme imkânlarını hazırlıyan bazı hükümleri kabul ile iktifa etti.„

Dünkü fevkalâde kurultaya gelince; söz alan hatiplerin pek güzel sözleri ve Partinin değişmez genel başkanlığına ittifakla seçilen muhterem Cümhurreisimiz İnönü'nün her bakımdan en yüksek vasıfları taşıyan nutuklariyle millî hayatımızda tarihî bir gün oldu.

Vakıa, medenî ve siyasî haklarına sahip her vatandaş, Parti prensiplerini kabul etmiş ve millî mücadeleye aleyhtarlık etmemiş olmak şartiyle, Cümhuriyet Halk Partisine girebilir, ve vakıa, Partinin bugün 25,000 den fazla köy ve mahallede kurulmuş teşkilâtına kayıtlı âzanın sayısı 2 milyonu bulmaktadır. Fakat millet, devlet ve parti, inkılâp yıllarının bin bir tecrübesi içinde, biribiriyle o derece kaynaşmıştır ki on sekiz milyon türk arasında, bugün, partiden olmıyan ve onun prensiplerini benimsemiyen bir tek ferdin mevcut olabileceği tasavvur bile edilemez. Fevkalâde kurultay yalnız nizamnamede yaptığı tadillerle değil, fakat bütün mesaisi ile ve — tekrar edelim — millî Şef'in o harikulâde nutkiyle türk milletinin his ve fikir birliğini bir kere daha teyit etti: "...icap ederse bütün türk milletini, variyle ve caniyle bir hudut üzerinde, şimdiye kadar bu millet tarihinde görülmemiş sürat ve hevesle toplıyacağımızdan aslâ şüphe etmiyorum„ kanaatinde yerden göğe kadar haklı olan muhterem Genel Başkanımızın bu kanaati, vatanın hangi işi bahis mevzuu olursa, türk milletinin vahdetinde daima tecelli edecektir. — N. Baydar

Kurultay'da Atatürk için beş dakika sükût ediliyor

Millî Şef İsmet İnönü konuşuyor

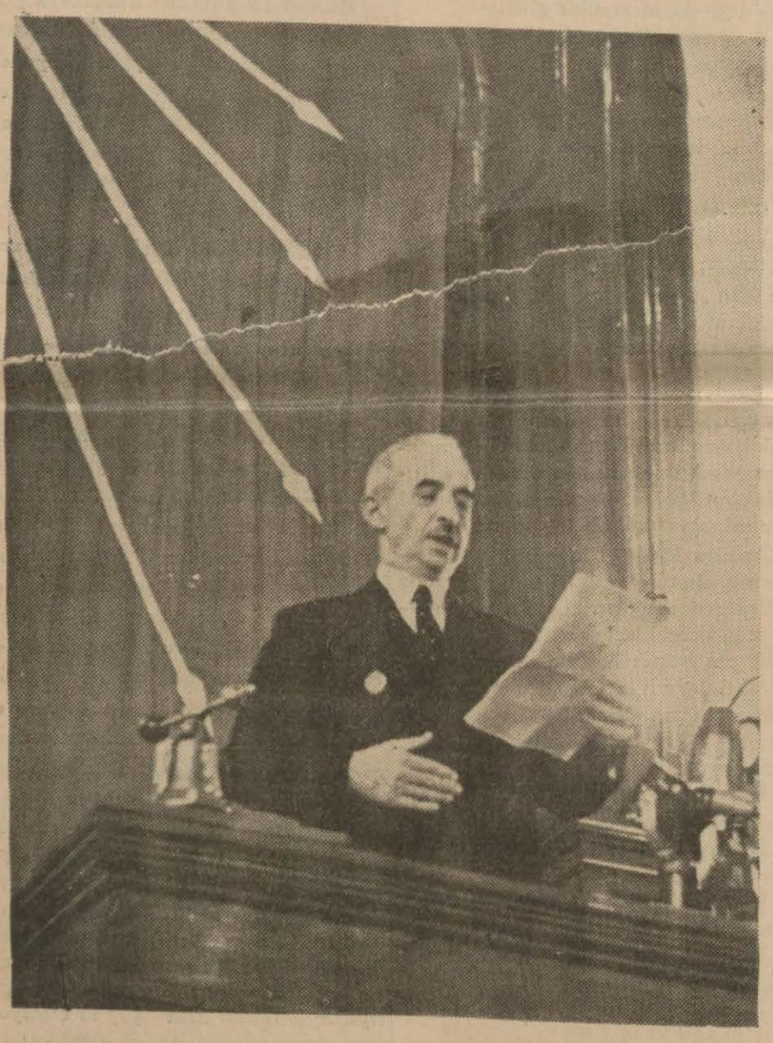

B. Abdülhalik Renda Millî Şef'i selâmlıyor

İnönü B. Refik Saydam'ın elini sıkarken

İnönü B. Hulûsi Alataş'ın elini sıkıyor

Millî Şef Kurultay müzakerelerini takip ediyor

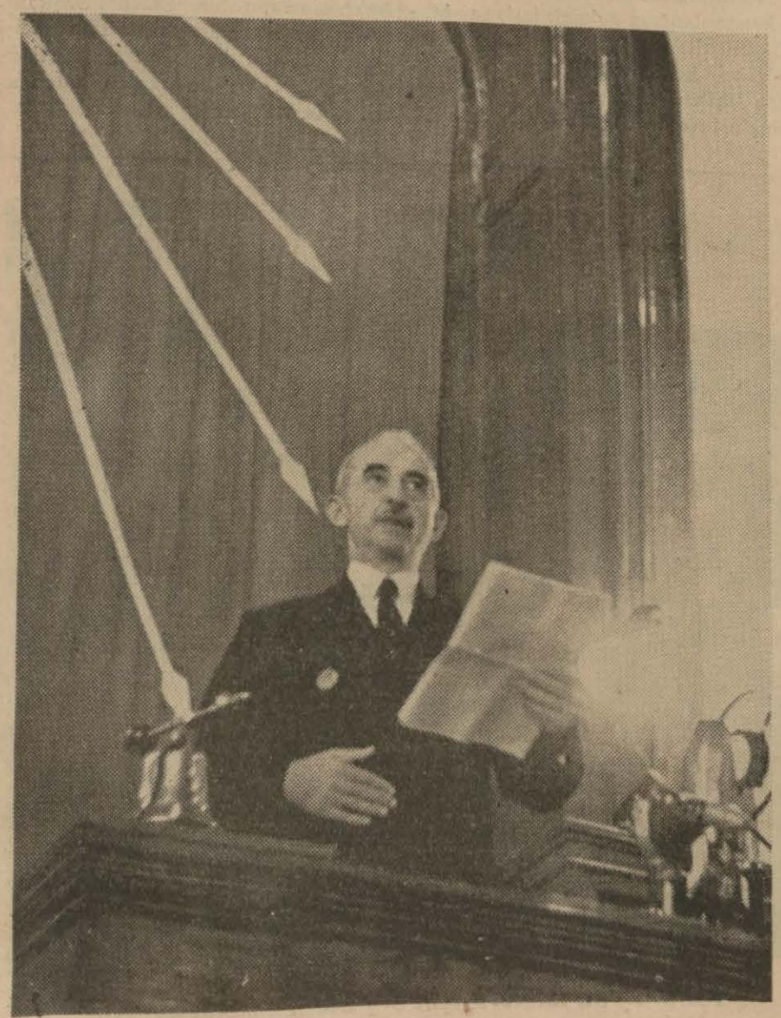

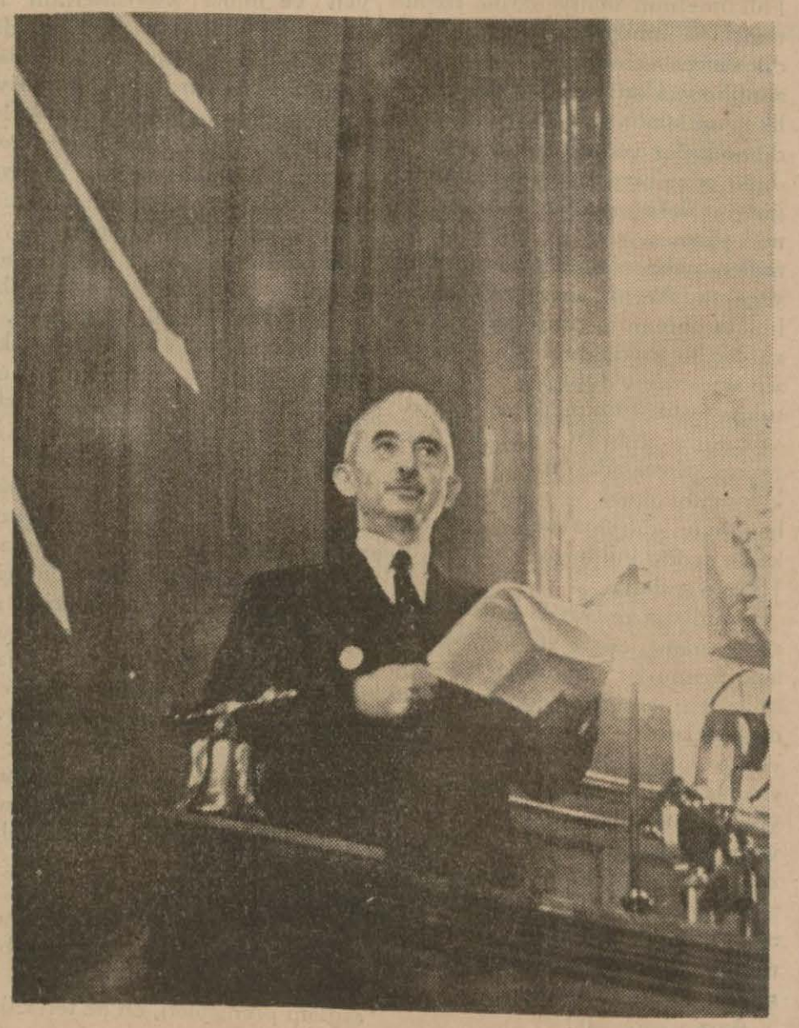

BB. Dr. Muhtar Berker (İçel), İsmet Eker (Çorum), Aziz Samih İlter (Erzincan), Mahmut Esat Bozkurt (İzmir), Şemsettin Günaltay (Sıvas), Ali Saip Ursavaş (Urfa), Hakkı Kılıç (Muş)

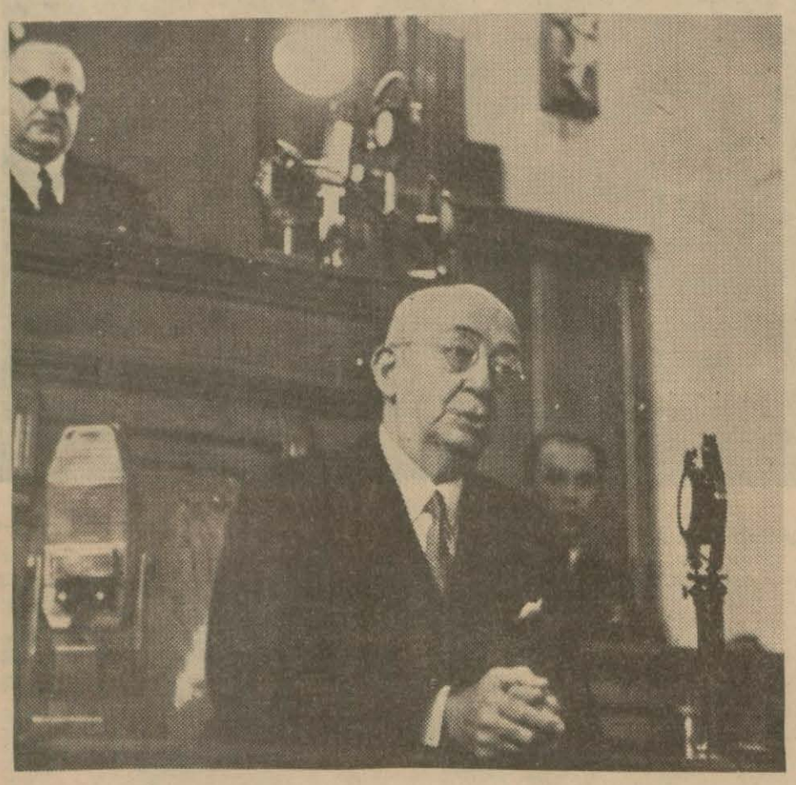

Parti Genel Sekreteri izahat verirken

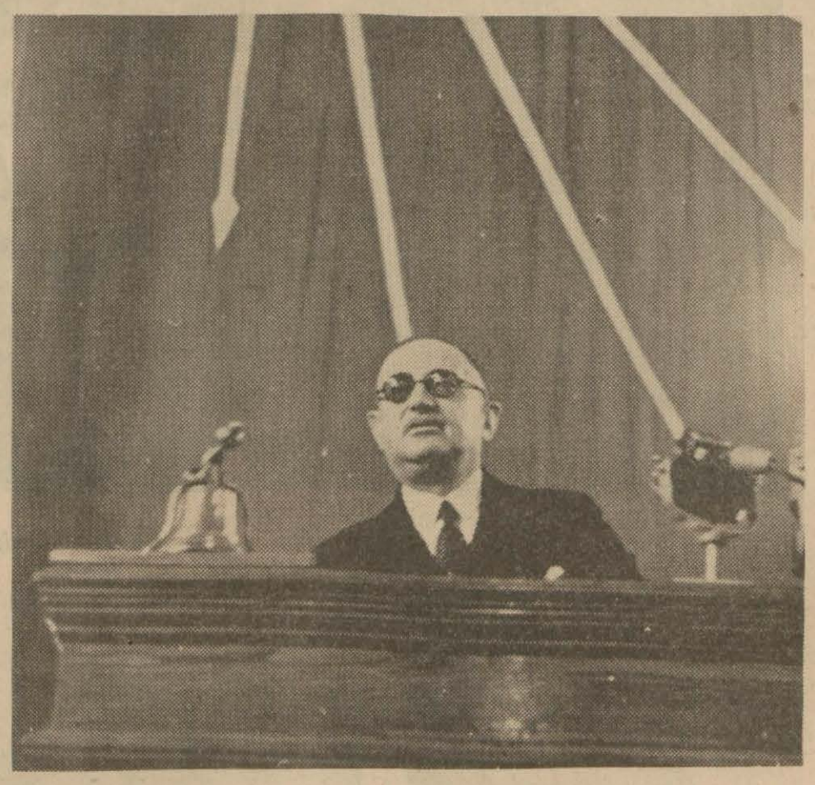

Kurutaly Asbaşkanı reislik makamında

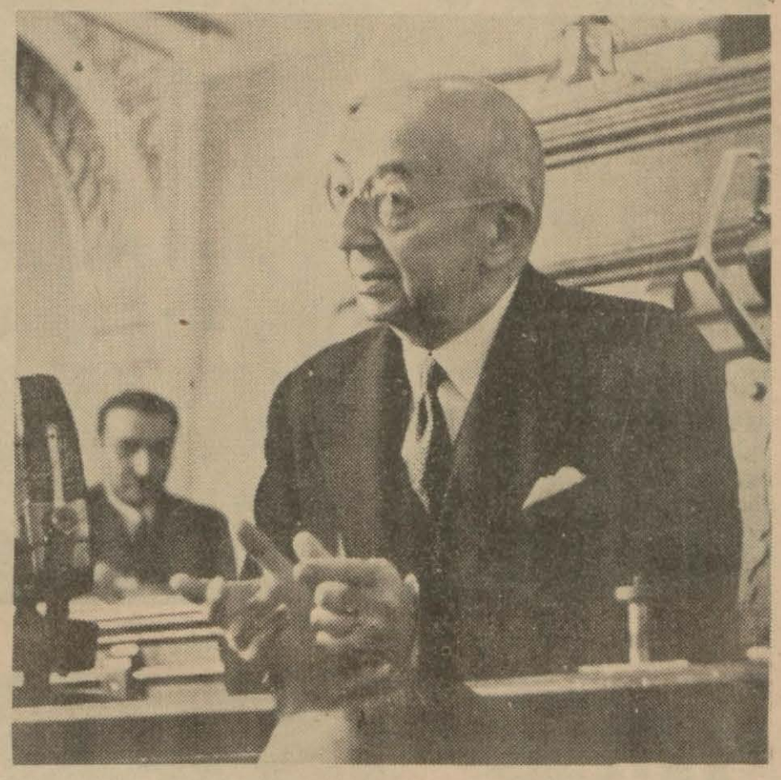

Dr. Refik Saydam konuşuyor

İnönü Kurutaly müzakerelerini takip ediyor

İnönü Başvekilimizle beraber

Dr. Refik Saydam tüzük encümeni müzakerelerini takip ediyor

Genel Başkan tüzük tâdil teklifi hakkındaki nutukları dinlerken

Abdülhalik Renda büyük kurultaya gelirken

Tüzük Encümeni toplantı halinde

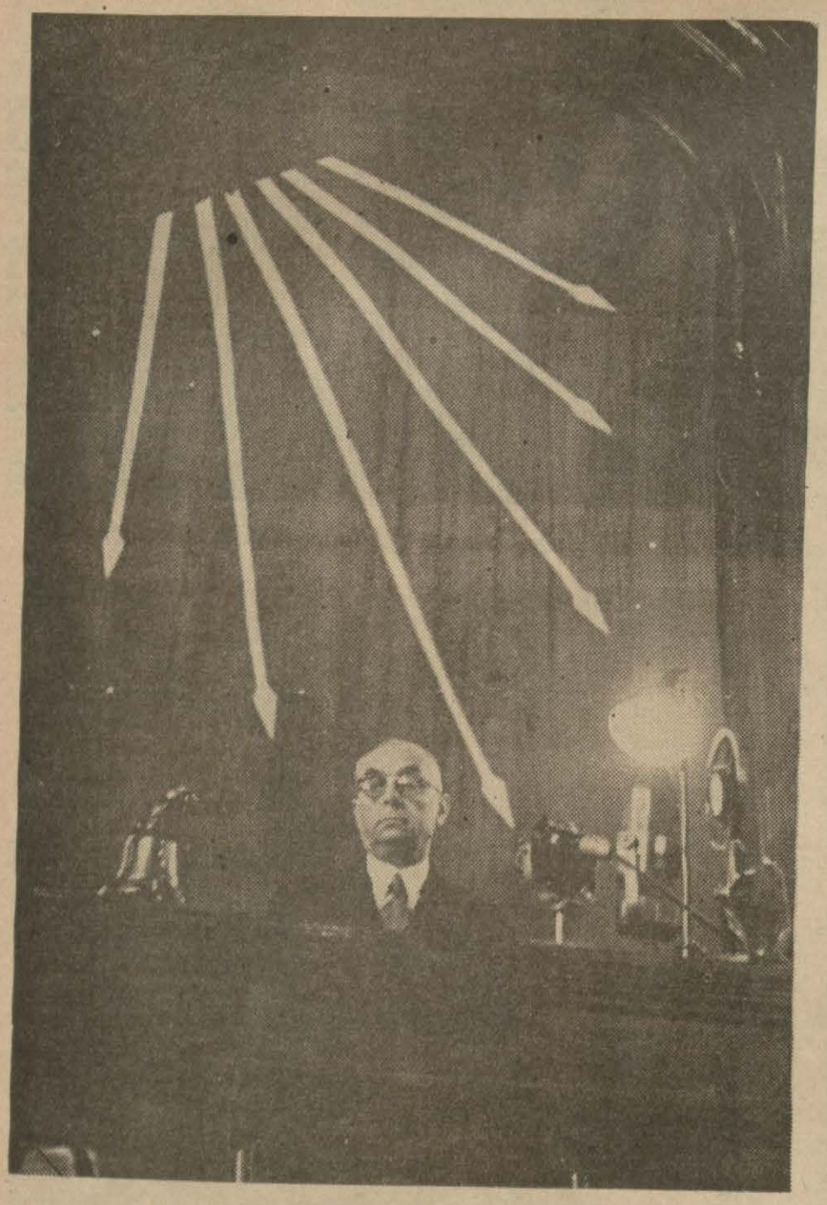

Genel Başkan Vekili nutkunu verirken

Büyük Kurultay toplantı halinde

Başvekilimiz kürsüde

BB. Abdülhalik Renda, Celâl Bayar ve Gl. Kâzım Özalp bir arada

B. Celâl Bayar açış nutuklarını söylüyorlar

B. Abdülhalik Renda kürsüde

Genel Başkan Vekili Kurultay'ı açarlarken

B. Celâl Bayar söylevlerini veriyorlar

Kurutaly toplantısının umumî görünüşü

Kurultaydan sonra verilen çay ziyafetinde

Büyük Kurultayın toplantısı

Parti tüzüğü tâdil edildi

Toplantının tafsilâtını veriyoruz

Cümhuriyet Halk Partisi büyük kurultayı bugün öğleden evel saat 10 da Büyük Millet Meclisinin müzakere salonunda açılmıştır.

Kurultaya 375 parti mebusu ile vilâyetlerden seçilmiş olan 216 delege iştirâk etmektedir. Bu itibarla salon tamamen dolmuş ve fevkalâde günlere mahsus halini almış bulunuyordu. Reislik kürsüsünün arkasına büyük bir Parti bayrağı asılmıştı.

Saat tam 10 da Parti Genel Başkan Vekili Başvekil B. Celâl Bayar alkışlar arasında reislik makamını işgal etmiş ve yoklama yapılacağını haber vermiştir. Bu sırada ve Başvekilin talebi üzerine Aydın delegesi Etem Menderes ve İçel delegesi Mitat Köroğlu kâtip sıfatiyle kürsüye gelmişlerdir. Diğer kâtiplik makamını da Parti Baş sekreteri B. Ziya Arkant işgal etmiştir.

Bundan sonra alfabe sırasiyle intihap dairelerinin isimleri okunmuş ve yoklama yapılmıştır. Yoklamadan sonra reis:

— Ekseriyetimiz vardır, müzakereye başlıyoruz demiş ve ondan sonra açış nutkunu okumıya başlamıştır.

Celâl Bayar'ın açış nutkunu ayrı sütunlarımızda bulacaksınız.

Kurultay Atatürk için beş dakika sükût ettikten sonra Celâl Bayar ruznameye geçildiğini haber vermiş ve şunları söylemiştir:

"Parti tüzüğünün 33 üncü maddesi mucibince iki asbaşkan seçeceğiz. Buna ait verilmiş bir takrir vardır, müsaadenizle okutuyorum.

Kâtip aşağıdaki takriri okumuştur:

C.H.P. Büyük Kurultayı
Yüce Başkanlığına

Parti tüzüğümüzün 33 üncü maddesi mucibince asbaşkanlığa Büyük Millet Meclisi Reisi Çankırı Mebusu Abdülhalik Renda ve Konya delegesi Şevki Ergun'un intihaplarını arz ve teklif eyleriz.

İstanbul: Naci Ali Moralı, İstanbul: Ferit Hamal, Bursa: Sadık Tahsin Arsal, Çanakkale: R. Usumi, Bursa: Saim Altıok, Çanakkale: R. Usumi, Bursa: Dr. Sadi Konuk, Kırklareli: Tahir Taner, Bolu: Şeref Sarıer, Bursa: Dr. Sadi Konuk, Çanakkale: Halil Dilmaç, Kütahya: Etem Yücel, Isparta: Hüsnü Özdamar, Antalya: Numan Aksoy, İçel: Fikri Mutlu, Bursa: Dr. Galip Kahraman, Giresun: İsmail Sabuncu, Erzurum: Durak, İçel: Dr. Muhtar Berker.

Başkan takriri reye arzetmiş ve Mustafa Abdülhalik Renda ile, Şevki Ergun ittifakla asbaşkanlıklara seçilmişlerdir.

Bundan sonra reislik makamına gene parti tüzüğünün 33 üncü maddesi mucibince 6 sekreter seçileceği söylenmiş ve bunun için verilmiş olan aşağıdaki takrir okunmuştur :

C.H.P. Büyük Kurultayı
Yüce Başkanlığına

Parti tüzüğümüzün 33 üncü maddesi mucibince sekreterliklere İçel delegesi Rükneddin Nasuhoğlu, Aydın delegesi Etem Menderes, Çoruh delegesi Dr. Cemal Alper, İstanbul delegesi Ibrahim Kemal Baybura, Bolu delegesi Emin Yerlikaya, Ankara delegesi Hilmi Atlıoğlunun intihaplarını arz ve teklif eyleriz.

Bursa: Sadık Tahsin Arsal, İstanbul: Ferit Hamal, İstanbul: Naci Ali Moralı, Bursa, Hüsnü Güven, Bursa: Saim Altıok, Çanakkale: R. Usumi, Bursa: Dr. Sadi Konuk, Kırklareli: Tahir Taner, Bolu: Şeref Sarıer, Kütahya: Etem Yücel, İçel: Dr. Muhtar Berker, Çanakkale: Halil Dilmaç, Antalya: Numan Aksoy, Isparta: Hüsnü Özdamar, İçel: Fikri Mutlu, Bursa: Dr. Galip Kahraman, Giresun: İsmail Sabuncu, Erzurum: Durak.

Bu takrir de kurultay üyelerinin reyine arzedilmiş ve takrirdeki isimler ittifakla sekreterliklere seçilmişlerdir.

Bunun üzerine Genel Başkan vekili Başvekilimiz B. Celâl Bayar reislik makamında ayağa kalkmış ve şu sözlerle kürsüyü terketmiştir:

— Bendenizin vazifem hitam bulmuştur. Asbaşkanın kürsüye teşrif etmelerini rica ederim.

B. Celâl Bayar'ın bu sözleri ve B. Mustafa Abdülhalik Renda'nın reislik makamını işgal etmesi kurultay üyelerinin şiddetli alkışlariyle karşılanmıştır.

B. Renda, şu sözlerle kurultaya teşekkür etmiştir:

"Büyük Kurultayın muhterem üyeleri,

Hakkımda gösterdiğiniz teveccüh ve itimattan dolayı cümlenize şükran ve minnetlerimi sunarım."

Genel Sekreter'in tezkeresi

Bundan sonra reis ruznameye geçildiğini ve C. H. P. Genel Sekreterliğinin bir tezkeresini okutacağını söylemiştir. Okunan tezkere aynen şudur:

C. H. P. Büyük Kurultayı Yüce Başkanlığına

Dördüncü Büyük Kurultayca tanzim ve tasvip olunan Parti tüzüğümüzün Genel Başkanlık hakkındaki maddelerinin tadil ve tanzimine ait Genyönkurulca hazırlanan ve Genbaşkurdan geçirilen projeyi büyük kurultayın yüksek tetkikine arzediyorum.

Müzakere ve bir karara bağlanmasını diler, Genyönkurulun yüce başkanlığa ve yüksek kurultaya sonsuz bağlılık ve saygılarını sunarım.

Dahiliye Vekili C. H. P.
Genel Sekreteri
Dr. Refik Saydam

Tüzük encümeni

Tezkere okunduktan sonra reis Abdülhalik Renda tuzüğün 34 üncü maddesi mucibince 15 kişiden mürekkep bir encümen teşkil edileceğini bildirmiştir. Bunun üzerine Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Doktor Refik Saydam söz almış ve şunları söylemiştir:

"— Sayın büyük kurultaydan bir ricada bulunacağım. Bu da toplantımızın esasını teşkil eden bir nizamname tadilâtı için tüzüğün 34 üncü maddesinde 15 üyeden mürekkep bir komisyonun teşkili mevzuu bahistir. Bendeniz bir defaya mahsus olmak üzere bu komisyonun 30 üyeden müteşekkil olmasını teklif edeceğim. Bundan başka komisyonun intihabı için bir kolaylık olmak üzere kuraya müracaat edilmesini rica edeceğim. Bu suretle büyük bir zaman kazanmış olacağız. Sayın başkanlıktan bu iki teklifin reye konulmasını rica ediyorum.

Genel Sekreterin teklifi reye konulmuş ve bundan sonra kura ile seçime başlanmıştır. Kura isabet eden 30 üyenin isimlerini aynen yazıyoruz:

Encümen üyeliklerine seçilenler

Şükrü Afacan Konya delgesi
İsmail Kemal Alpsar Çorum saylavı,
Ali Tunalı Samsun saylavı
Atıf Tüzün Çoruh saylavı
Cevdet Çiçioğlu Tekirdağ delegesi,
Yahya Kemal Bayatlı Tekirdağ saylavı.
Hulki Aydın Siirt saylavı
Sadrettin Özübüyük Erzurum delegesi
Ali Münif Yeğena Seyhan saylavı
Mehmet Turan Tokat delegesi
Kâmil Dursun İzmir saylavı
Cemal Akçin Afyonkarahisar saylavı
Hamdi Aksoy İzmir saylavı
Ali Sölpük Eskişehir delegesi
Neşet Akkor Aydın delegesi
Osman Işın Eskişehir saylavı
Sabiha Gökçül Balıkesir saylavı
Mustafa Aldıkaçtı Samsun delegsi
Mehmet Aldemir İzmir delegesi
Sadık Tahsin Arsal Bursa delegesi,
Tahsin Coşkan Kastamonu saylavı
Ömer Taşçıoğlu Kayseri delegesi
Dr. Şükrü Şenozan Kastamonu saylavı
Münip Boya Van saylavı
Naim Eren Niğde delegesi
Ahmet İhsan Tokgöz Ordu saylavı
Mehmet Ali Kâğıtçı Kocaeli delegesi
Tevfik Fikret Sılay Konya saylavı
İsmail Safa Özler Seyhan delegesi
Ali Becil Trabzon delegesi

Reis B. Abdülhalık Renda, seçilen bu arkadaşların encümende çalışacaklarını ve bir mazbata hazırlıyacaklarını bildirmiş, celseyi öğleden sonra saat 15 te toplanmak üzere tâtil etmiştir.

Encümen kendi arasında bir seçim yaparak tüzük komisyonu başkanlığına Konya mebusu Tevfik Fikret Sılay'ı, mazbata muharrirliğine Aydın delegesi Neşet Akkor'u ve sekreterliğe Balıkesir mebusu Sabiha Gökçül'ü getirmiştir.

Encümen saat yarıma kadar mecliste çalışmış ve öğleden sonraki celsede umumî heyete arzolunmak üzere mazbatasını hazırlamıştır.

Encümenin mazbatası ve tâdil maddeleri

Encümenin mazbatası ve tadil maddelerini aynen yazıyoruz:

Cümhuriyet Halk Partisi Büyük Kurultayı Yüce Başkanlığına

Partinin bânisi ve değişmez Genel Başkanı Kemal Atatürk'ün irtihalleri dolayısiyle Parti tüzüğünün Genel Başkanlığa ait maddelerinin tâdil ve yeniden tanzimi hakkında Parti Genyönkurulunca hazırlanan ve Genbaşkurdan geçirilen proje Kurultay Yüksek Başkanlığından encümenimize havale edilmekle tetkik ve müzakere olundu:

Genyönkurulca hazırlanan ve Genbaşkurdan geçirilen projenin mucip sebepler lâyihası encümende okunarak ve çok yerinde görülen mütalealara ittifakla iştirâk edilerek maddelerin müzakeresine geçildi. Yeni maddeler aşağıda gösterildiği veçhile tesbit ve Yüksek Büyük Kurultayın tasvibine arzedildi.

Takdim edilen muaddel ikinci madde ile 3 ve 4 üncü maddelerin kabulü halinde tüzüğün diğer madde numaralarının da buna göre teselsül ettirilmesi zarurî olduğundan bu cihetin Yüksek Kurultayca tasvibini ve maddelerin kabulünü arzeyleriz.

Muaddel madde 2) Partinin bânisi ve ebedî başkanı Türkiye Cümhuriyetinin müessisi olan Kemal Atatürk'tür.

Yeni madde 3) Partinin değişmez genel başkanı İsmet İnönü'dür.

Yeni madde 4) Partinin değişmez genel başkanlığı aşağıdaki üç surette inhilâl edebilir:

a) Vefat,

b) Vazife yapamıyacak bir hastalığı sabit olması halinde,

c) Istifa.

Bu üç şekilden birisi dolayısiyle inhilâl vukuunda Parti Büyük Kurultayı derhal toplanarak Partiye mensub mebuslardan bir zatı değişmez genel başkanlığa seçer.

26. XII. 1938

Tüzük Komisyonu Başkanı
Konya Saylavı
T. Fikret Sılay
Mazbata Muharriri
Aydın Delegesi
Neşet Akkor
Sekreter
Balıkesir Mebusu
Sabiha Gökçül

Kurultay'ın ikinci celsesi

Kurultayın ikinci celsesinin 15 te toplanacağı haberi şehirde süratle yayıldığı için Büyük Millet Meclisi etrafına birçok halk toplanmıştı.

Saat 15 e doğru İsmet İnönü Meclise geldiler. Yollara biriken halk kendisini coşkunca alkışladı.

Büyük salon Parti mebusları ve delegelerle tamamiyle dolmuştu. Hükümet erkânına ve kordiplomatiğe mahsus localar dolu idi. Bn .İsmet İnönü de orada idi.

Tam 15 te İnönü, Celâl Bayar, Refik Saydam ve diğer Vekiller Meclis içtima salonuna girdiler. Mebuslar ve delegeler derhal ayağa kalktılar. Coşkun bir alkış dakikalarca devam etti.

Bu sırada Abdülhalik Renda reislik yerine geldi ve celseyi açtı.

— Parti Genel Sekreterliğinin nizamname tadiline ait teklifini okutacağım ,dedi.

Genel Sekreterliğin teklifini mucip sebepleriyle beraber sekreter Rüknettin (İçel)okudu. Teklifin maddelere ait kısmı alkışlar içinde okundu.Bunu müteakip tüzük encümeni mazbatası okundu. Mazbata da alkışlarla karşılandı.

Bundan sonra muhtelif hatipler söz aldılar.

Hakkı Kılıcoğlu'nun sözleri

İlk olarak söz alan B. Hakkı Kılıçoğlu şu kısa hitabeyi söylemiştir:

"— Kamutay İsmet İnönü'nü Cümhurreisliğine ve Kurultay da Parti başkanlığına seçmekle ona olan itimatlarını göstermişlerdir. Bugünden itibaren İnönü milletin kendisine gösterdiği güvene dayanarak vazifesinde emniyetle yürüyebilir. Atatürk varlığiyle inkılâp ve cümhuriyeti yarttı; ölümiyle bunu perçinledi. Dahilden ve hariçten hiç bir menfi kuvet onu bozamıyacaktır.

İnönü'nün büyük tabut önündeki ahdinin kuvetini de buna katabiliriz. İnkılâp yürüyecek, cümhuriyet yaşıyacaktır."

Şemsettin Günaltay'ın konuşması

Bundan sonra kürsüye Şemsettin Günaltay gelmiş ve Cümhuriyet Halk Partisinin teşekkülündeki yüksek mânayı tebarüz ettirerek hitabesine şu cümle ile başlamıştır:

"— Cümhuriyet Halk Partisi muayyen bir sınıfın menfaati için kurulmuş bir parti değildir." Bu cümleden sonra hatip türk milletinin tarihin pek uzak devirlerinden, dört bin seneden beri istiklâl aşkiyle tanındığını söylemiş ve Parti için demiştir ki:

"Milletin mukaddes duygularından doğduğu içindir ki bütün milletini sinesine almıştır. Hepimiz el birliğiyle aynı hedefe doğru yürüyoruz. "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için" vecizesi şıarımızdır."

Hatip, büyük inkılâbımızın bir tarihçesini yaptıktan, Büyük Atatürkün yüksek dehasını ve o müstesna şahsiyette tecelli eden millî kabiliyet ve seciyenin hudutsuz ve sonsuzluğundan bahsettikten sonra demiştir ki:

"Bütün bir cihanı husumete karşı varlığımızı kurtaran millî hareket böyle olmuştur. Partimiz bu millî hareketin öz evlâdıdır. Bundan dolayıdır ki partimizin ulu müessisi, türk tarihinin şerefli sayfalarında daîma bir deha güneşi olarak parlıyacak ve O'nun büyük işlerini, yüce hatıralarını partimiz mukaddes bir emanet olarak taşıyacak, onu nesilden nesle mukaddes bir vedia gibi nakledecektir (alkışlar).

Millî hamlelerimizin nâzımı vazifesini gören partimiz bugün büyük bir iftihar içindedir. İnönü'nde milletin mukadderatına bir istikbal açan ve ondan sonra her gün türk ordusunu zaferden zafere götüren büyük kumandan, Lozan'ın kahraman siyasîsi İnönü bugün partimizin şefliğine seçilmiştir. (Sürekli alkışlar)

Bundan sonra hatip sözlerini İnönü'nün büyük şahsiyetine nakletmiş ve başka memleketlerde Cümhurreisi seçiminin geniş propagandalar ve hattâ korkunç çarpışmalarla tev'em olduğunu söyledikten sonra:

"— Hepimiz ve bizimle beraber bütün millet biliyor ki İnönü'nün Cümhurreisliğine intihabı için, değil propaganda yapmak, hattâ hiç bir vatan evlâdı diğerine tek bir söz bile söylememiştir." demiştir.

Ali Saip Ursavaş'ın sözleri

B. Şemsettin Günaltay'dan sonra kürsüye B. Ali Saip Ursavaş gelmiş ve heyecanlı bir lisanla sözlerine nereden başlıyacağını bilmediğini, bundan yedi sene evel bu hususdaki düşüncelerini Partide arzetmiş olduğunu söylemiş ve demiştir ki :

"Yedi yıl sonra bugün başımızla kalbimiz birleşmiştir. 17 milyon türk, başiyle kalbi birleşmiş bu vücudun üstünde imanla yaşıyor.,, (alkışlar).

Bundan sonra B. Ali Saip milletin çok ehemiyetli ve mânalı bir gün yaşadığını, her sene birçok bayramlar olduğunu ve fakat bunların içinde 10 ikinci teşrin günü kadar acılı bir gün bulunmadığını söylemiş ve İnönü'nün Cümhurreisliğine seçildiği 11 ikinci teşrin gününü de milletin sevinç günü olarak tavsif etmiştir.

Bundan sonra hatip, Ebedî Şef Atatürk'ün [illegible] bir günün hatıralarını iftiharla nakletmiş, Ankara'ya ilk geldiği günlerde Atatürk'le İnönü'nü kol kola görmüş olduğunu ve bu beraberliğin hep devam etmiş bulunduğunu söylemiştir.

Hatip sözlerini, memleketimizin hissettiği bir ihtiyacı, nüfus ihtiyacını tebarüz ettirdi

"— Cümhuryetin 30 uncu yıldönümünde 30 milyon türk olacağız.,, cümlesiyle ve alkışlar arasında bitirdi.

B. İsmet Eker'in sözleri

Bundan sonra kürsüye gelen B. İsmet Eker, Cümhuriyet Halk Partisinin bugüne gelinciye kadar geçirmiş olduğu istihaleleri saymış ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

" Muhterem arkadaşlar, işte bu müessese ile başlıyan bu mücadele ve inkılâp tarihimizin dahî kahramanı Atatürk'ün kıymetli arkadaşları arasında, daima yanında, harp cephelerinde büyük bir feragat ve salâbetle çalışan, bu ordunun tarihi şerefine şehametli zaferler kaydettiren İsmet İnönü gibi zekânın, azmü itimadın, vatanseverliğin timsali müşahhasını Partimizin değişmez başkanlığına getirmek teklifi kanaatımca millet ve tarih nazarında takdire değer bir isabettir.

"...Milletin en temiz istidatlarını kullanarak kendisi gibi bir çok devlet adamları yetiştireceğine devletin mukadderatını halkın şuurlu iradesine istinat ettirmekle Cümhuriyetimizin ebedileşmesi, milletimizin refah ve saadete erişmesi gayesini güdeceğine hiç şüphe etmiyor ve bütün kuvetimizle inanıyoruz, Kendisine büyük muvaffakiyetler diler, encümen mazbatasının müttefikan kabulünü yüksek heyetinizden rica eylerim." .

Mahmut Esat Bozkurt'un heyecanlı hitabesi

B. İsmet Eker'den sonra kürsüye gelen B. Mahmut Esat Bozkurt hitabesine şu cümlelerle başlamıştır:

"— Büyük ihtilâli yapan Büyük Partinin bu üsnomal toplantısının fevkalâde içtimaını fırsat bildim ve ufak tefek bazı düşüncelerimi önünüze döküp yaymak istedim, hoş görünüz.

Arkadaşlarım, büyük ihtilâli yapan Parti diyorum. Bu mülâhazanın yerinde olduğuna inanırım vardır. Çünkü partimiz, C. H. P. şehirlere belediyelere, kasabalara, köylere, mahallelere kadar kök salmış dal budak uzatmış bir teşekküldür ve bütün bu varlıkların mahlûtudur. Kısa bir deyimle türk ulusu kendini ve bütün bir âlemi kavrıyan büyük dileklerini C. H. P. nin yüksek varlığında ifade etmiştir. Şu halde bu partiden ve bu partinin Kurultayından söz açılınca bütün bir Türk Ulusunu; Türk Ulusu anılınca gene tekmil bütünlüğiyle partiyi anlamak da çok haklı bir anlayıştır ve çok yerindedir. Atatürk "Bütün Türkler Partinin üyesidir„ demişti. Bu bakımlardandır ki ihtilâli yapan büyük parti dedim. Çünkü partimizin her başardığı iş türk ulusunun bir başarısıdır. Sarsılmaz bir inançla söylüyorum. Medenî dünyanın hiç bir partisi milletlerini bizimki kadar bir tümlükle temsil etmedi. C. H. P. kadar samimî ve hakikî ifade etmedi. (Bravo sesleri, alkışlar).

"...Bundan sonra hatip zaman zaman bizim partimize içerden ve dışardan dudak bükerek onda bir diktatörlük zihniyeti sezinen bedhahlara tesadüf edildiğini ve fakat bunların bir cehalet içinde bizim hakikî hüviyetimizi görmekten âciz kimseler olduğunu söylemiş, onlara cevap vermiye dahi lüzum görmediğini ilâve etmiştir.

Bu sözlerden sonra B. Mahmut Esat Bozkurt türk demokrasisinin dünya milletlerine örnek bir müessese kurmuş olduğunu, modern Avrupa milletlerinden hiç birinin bizimkinin bir benzerini yaratamamış bulunduğunu söylemiş ve sözlerini İnönü'nün şahsiyetine naklederek heyecanlı hitabesini şu cümlelerle bitirmiştir :

"Bu adamdır ki, türkün bu oğludur ki İnönlerinde türk milletinin makûs talihini yendi ve yenecektir, yenişte devam ediyor. Atatürk'ün bu en yakını şimdi türk milletinin birliğiyle başımızda bulunuyor. O bu kayadan piramitin üstünde, türk milletinin başında zaferlere doğru yüzen bir bayrak gibi dalgalanıyor. (Bravo sesleri, alkışlar).

Bütün gözler onda, bütün gönüller hep onun etrafında çarpıyor, çarpacaktır. İlerliyoruz, ilerliyeceğiz. Türk milleti sağ olsun." (Bravo sesleri sürekli ve şiddetli alkışlar).

B. Zihni Ordu'nun sözleri

B. Mahmut Esat Bozkurt'tan sonra söz alan B. Zihni Ordu hitabesine :

"— Çok sayın arkadaşlar, insanların hayatında acılıklar ve tatlılıklar olduğu gibi milletlerin hayatı da böyledir.„ sözleriyle başlamış ve bundan 20 sene evel Türkiye'nin içinde bulunduğu ahvali tebarüz ettirerek Ebedî Şef'in millî tarihimize verdiği şerefi tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra hatip sözlerini İsmet İnönü'ne naklettirmiş ve demiştir ki:

" Cümhur Başkanlığı olduğu gibi Parti Başkanlığı da İsmet İnönü'ne bu vesile ile de umum Türkiye'ye kutlu olsun.

Ona bir ecnebî gazetesi ray babası demiş. Ben 1400 kilometrelik yolu 4 günde geldim. Bunun 400 kilometreliğiotomobil ve başkasının yaptığı demiryoludur. Diğeri İsmet İnönü'nün yaptırdığı demiryoludur. Bütün türklerden rica ederim. Gitsinler o yolları görsünler. Ne himmetler sarfedilmiştir. Bunun için ben demiryoluna nur yolu, iman yolu diyorum. İsmet İnönüne de nur ve iman babası diyorum.„

Dr. Muhtar Berk'in konuşması

Bundan sonra doktor Muhtar Berk söz alarak büyük tarihî bir gün olan onun şeref hissesine iştirâk edebilmekle bahtiyar olduğunu söylemiş uzun ve heyecanlı hitabesini şu sözlerle nihayete erdirmiştir:

"— Arkadaşlar; Atatürk bizim için ebedî bir varlıktır. O ve onun eserleri ölmiyecek, türk milletiyle birlikte ebediyen yaşıyacak ve o, partimizin de ebedî şefi kalacaktır. Parti prensiplerimizin tek kelime içinde ifadesi olan Kemalizmin bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da bize en büyük refah ve feyizleri temineceğine katiyen şüphemiz yoktur. Muvaffakiyetlerle, zaferlerle dolu olan cümhuriyetin 15 yılı bu itimat ve inancımızın en canlı şahitleridir.

Arkadaşlar; biz bundan sonra Atatürk'ün yolunda ve İsmet İnönü'nün izinde ve peşinde yürüyeceğiz. Bu yol, büyük milletimizin kurtuluş yolu, refah yolu, yükseliş yoludur. Atatürk'ün etrafında toplandığımız gibi Millî Şefimiz İsmet İnönü'nün etrafında da aynı samimiyetle, aynı sevgi ve inanışla birleşmiş bulunuyoruz. İşte bugünün parolası budur arkadaşlar; Kemalizm yolunda ve Millî Şef İnönü'nün etrafında ve izinde ileriye, daima ileriye.„ (Alkışlar).

B. Aziz Samih'in konuşması

B. Muhtar'dan sonra kürsüye gelen B. Aziz Samih, memleketin kara günlerinde ortaya atılan ve mustarip türk milletini istiklâle ve sonra refaha kavuşturan büyük Önder'e karşı kadirşinas türk milletinin duyduğu son minnet ve şükranlara bir kere daha terceman olduktan sonra, sözlerini Cümhurreisimiz kahraman İnönü'ne intikal ettirmiş ve onun bugüne kadar başarmış olduğu mühim işleri minnet ve şükranla zikrederek sözlerini mazbatanın kabulü için kurultay üyelerinin rey vermeleri hususundaki dileğiyle bitirmiştir.

"— Tasvibinize sunulan mazbatayı muhterem kongre âzalarının müttefikan kabulünü rica ederim.„ (Alkışlar).

B. Aziz Samih'ten sonra reis B. Abdülhalik Renda söz söylemek üzere 17 arkadaşın söz almış olduğunu, bunlardan sekiz hatibin konuştuğunu ve riyaset makamına bir kifayeti müzakere takriri verilmiş bulunduğunu söyliyerek takriri okutmuştur.

Reye arzolunan takrir kabul edilmiş ve müzakere kâfi sayılmıştır. Bundan sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiştir. (Ayrı sütunlarımızda bulacaksınız) Encümenin mazbatası okunmuş ve İsmet İnönü'nün Cümhuriyet Halk Partisi Genel başkanı seçildiğini gösteren muaddel üçüncü madde tam saat 16.30 da kurultay üyelerinin şiddetli ve sürekli alkışları arasında kabul edilmiştir.

Bundan sonra diğer maddeler okunmuş, sonra mazbata umumî heyetiyle reye arzedilerek ittifakla kabul olunmuştur.

Reislik makamı, bu madde numaralarının değişebileceğini bunun için genbaşkura salâhiyet verilmesinin muvafık olacağını söyledi ve kurultay bu salâhiyeti verdi.

İnönü kürsüde

Saat tam 16,30 u bir dakika geçe Cümhurreisi İsmet İnönü reislik makamını işgal ettiler. Salon alkışlarla sarsılıyor, üyeler "yaşa, varol" büyük İnönü,, diye bağırıyorlardı.

Cümhuriyetin büyük başı, partinin aziz şefi hemen her cümlesinde candan gelen şiddetli ve sürekli alkışlarla bravo sesleriyle inkıtaa uğrıyan tarihî nutkunu okudu.

(Millî Şef'in nutkunu birinci sayfamızda ilk sütunlarımızda okuyacaksınız.)

İnönü tam saat 16,45 de nutkunu bitirdi. Cümhurreisimizin riyaset makamından ayrılışı da bütün salonu çınlatan çıkışında olduğu gibi ayakta ve dakikalarca süren alkışlarla karşılandı.

Bundan sonra İnönü'nün boş bıraktığı reislik makamına Başvekilimiz B. Celâl Bayar geldi ve şunları söyledi:

"— Sayın arkadaşlarım,

Genel Başkanımız, millî şefimiz, cümhurreisimiz İsmet İnönü, müstesna bir lûtuf olmak üzere bendenizi genel başkan vekilliğine tayin buyurmuşlardır (alkışlar) Muvacehenizde, ki büyük milletimizin huzuru demektir, kendilerine arzı şükran ederim.

Şefimizin arzuları, sizin yüksek istekleriniz, büyük partimizin siyasî programı ile çevrilen milletin dilekleri demektir. Bunların tahakkuku için bütün kuvetimle çalışmayı, kendi şahsım için şeref borcu ve millî bir vazife addederim. (Şiddetli ve sürekli alkışlar)

B. Celâl Bayar teşekkür hitabesinden sonra:

Ruznameye geçiyorum, genyönkurulun istifasını okutacağım, dedi.

Genyönkurulun istifası ve yeni üyeleri

Büyük Kurultay toplantısında müzakerelerden sonra Genel Sekreter Dr. Refik Saydam'ın imzasını taşıyan ve Cümhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlığına hitaben yazılmış olan istifa okundu ve kabul edildi.

Bundan sonra Genbaşkurca, Genyönkurul üyeliklerine nazmet gösterilen zevatın isimleri okundu ve sonra genel başkan vekili her ismi ayrı ayrı reye koydu. Yeni genyönkurul âzaları ittifakla kabul edildiler. İsimlerini yazıyoruz:

Esat Uras (Amasya), Mümtaz Ökmen (Ankara), Dr. Fikri Tüzer (Erzurum), Nafi Atuf Kansu (Erzurum), Münir Akkaya (Giresun), Dr. Refik Saydam (İstanbul), Muhlis Erkmen (Kütahya), Salâh Cimcoz (İstanbul), Hasan-Âli Yücel (İzmir), Halil Türkmen (Zonguldak), Hüsnü Çakır (İzmir), Dr. Cemal Tunca (Antalya), Cevdet Kerim İncedayı (Sinop), Şükrü Âli Ögel (İstanbul), Rahmi Apak (Tekirdağ), Remzi Gürez (Gaziantep).

Bundan sonra Genel Başkan Vekili B. Celâl Bayar kurultay âzalarının değişmez Genel Başkana bağlılığını ifade eden bir takrir verilmiş olduğunu söylemiş ve takriri okutmuştur. (Takriri birinci sayfamızda bulacaksınız).

Takrir alkışlarla kabul olundu. Bundan sonra reis tekrar ayağa kalkarak şunları söyledi:

"— Sayın delegelere memleketlerine avdet ederlerken Ankara'dan iyi intibalar götürmelerini sıhat ve selâmetle yolculuklarına devam etmelerini temenni ederim.

Arkadaşlar, Genel Sekreterliğe Dahiliye Vekili arkadaşımız Refik Saydam tayin olunmuşlardır. Kendilerine muvaffakiyet dilerim. Bunu size bildirmekle hakikî bir zevk duymaktayım. Celse kapanmıştır."

Partinin büyük ve fevkalâde kurultayının ikinci tarihî celsesi tam 16,55 de sona ermiştir.

Kongrenin çalışmasını bitirmesini müteakip Cümhurreisi ve C. H. P Genel Başkanı İsmet İnönü Kamutay Cümhurreisliği salonunda beraberlerinde genel başkan vekili ve başvekil Celâl Bayar, Dahilye Vekili ve genel sekreter Refik Saydam olduğu halde kurultay delegelerinin tebriklerini kabul etmiştir.

RESMÎ İLÂNLAR

Millî Müdafaa Bakanlığı

Portatif sandalya, masa vesaire alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ordu ihtiyacı için müteahhit nam ve hesabına 600 adet portatif sandalya 300 adet portatif masa, 300 adet manevra sndığı açık eksiltme ile satın alınacaktır. Hepsinin tahminî fiatı 8740 liradır.

2 — Eksiltme 3. 1. 939 salı günü saat 14 de Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 655 lira 50 kuruş olup şartnamesi bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve vesikalariyle birlikte belli gün ve saatte M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (5159) 9292

Erat pavyonu yaptırılacak

M .M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Keşif bedeli 31258 otuz bir bin iki yüz elli sekiz lira 85 seksen beş kuruş olan Genelkurmay erat paviyonu yapısı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 6-1-939 cuma günü saat 15 dedir .

3 — İlk teminat 2365 lira olup şartnamesi 157 kuruşa komisyondan alınır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatından behemahal bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (5171) 9326

Muhtelif tezgâh alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müteahit nam ve hesabına 7 adet muhtelif tezgâh ile 3 adet kazancı örsü kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen tutarı 7400 lira olup ilk teminat miktarı 555 liradır.

2 — Eksiltmesi 10.1.939 salı günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin kanunun 2, 3, inci maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (5185) 9381

Keten ipliği alınacâk

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Mevcut nümunesine göre 100 kilo altı kat keten ipliği pazarlıkla satın almacaktır.

2 — Nümunesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — İsteklilerin 29-12-938 perşembe günü saat 11 de vekâlet satınalma komisyonuna gelmeleri. (5255) 9510

Ankara Levazım Amirliği

7 Kalem yiyecek alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen B. Lira	Kr.
İspanak	2000	200	00
Lahna	3000	225	00
Pırasa	2500	187	50
Kereviz	1500	375	00
Patates	3500	350	00
Kuru soğan	3000	300	00
Taze bakla	1000	200	00
		1837	00

1 — Askerî sanat lisesi talebesiyle kadro erlerinin ihtiyacı yukarda cins ve miktarları yazılı yiyecek eksiltmeye konmuştur. Hepsinin tahmin bedeli 1837 lira olup muvakkat teminatı 140 lira 52 kuruştur.

2 — Eksiltmesi 28-12-938 çarşamba günü saat 15 dedir.

3 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3. üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Kırıkkale satınalma komisyonuna vermeleri. (5118) 9196

7000 Kilo koyun eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kırıkkale askerî sanat lisesi talebesinin ihtiyacı için 7000 kilo koyun eti açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 2800 lira olup muvakkat teminatı 210 liradır.

3 — Eksiltmesi 28-12-938 çarşamba günü saat 13 tedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3. üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Kırıkkale satınalma komisyonuna vermeleri. (5121) 9198

3000 Kilo sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kırıkkale askerî sanat lisesi kadro erlerinin ihtiyacı için 3000 kilo sığır eti açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 750 lira olup muvakkat teminatı 56 liradır.

3 — Eksiltmesi 28-12-938 çarşamba günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3. üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Kırıkkale satınalma komisyonuna vermeleri. (5122) 9199

Satılık deriler

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Üç beygir, bir katır ile iki beygir derisi levazım âmirliği satın alma komisyonu tarafından aleni müzayede ile satılacağından taliplerin 30. 12. 938 cuma günü Hacı Akköprü'deki at pazarında bulunmaları. (5251) 9479

Muhtelif yağlar alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda cins ve miktarları yazılı yağlar alınacağından taliplerin teminatlariyle birlikte 28. 12. 938 çarşamba günü saat 11 de Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonuna gelmeleri.

Kilo	
23	B.
23	B. B. yağı
14	Valvalin
48	Gaz yağının

(5252) 9480

Muhtelif yağlar vesaire alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda cins ve mikdarları yazılı malzeme pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin teminatlariyle birlikte 31-12-938 cumartesi günü saat 10 da Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri (5270)

Kilo	Cins
120	Benzin
12	Maden yağ
6	Gres yağ
12	Gaz yağ
2,400	Arap sabunu
3	Saf sabun
6	Kaul
24	Tabak sıfır zımpara kâğıdı
12 Ad.	Güderi
12 Kilo.	Üstüpü

9515

Tahin, Pekmez alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Garnizon için pazarlıkla 500: 1000 kilo pekmez 800:1600 tahin alınacaktır.

Taliplerin teminatlariyle birlikte 30-12-938 cuma günü saat14 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri. (5271) 9516

Ekmeklik un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Alayın ihtiyacı için 20-12-938 salı günü eksiltmeye konulan 250,000 kilo ekmeklik ununa talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 10-1-939 salı günü saat 13 e tâlik edilmiştir.

3 — Muhammen bedeli 32500 lira olup ilk teminatı 2489 lira 25 kuruştur.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Amasya'da satınalma komisyonuna vermeleri. (5283) 9531

Kuru soğan alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Alayın ihtiyacı için 20-12-938 salı günü eksiltmeye konulan 12.700 kilo kuru sovana talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 10-1-939 salı günü saat 13 e talik edilmiştir.

Muhammen bedeli 508 lira olup ilk teminatı 38 lira 10 kuruştur.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Amasya satınalma komisyonuna vermeleri. (5284) 9532

3 Kalem sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda cins ve miktarları yazılı 3 kalem sebze pazarlıkla alınacağından taliplerin 28-12-938 çarşamba günü saat 11 de teminatlariyle birlikte Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri.

7500 ilâ 9000	pırasa
3000 „	3600 İspanak
3000 „	3600 Lahna

(5285) 9533

İç İşler Bakanlığı

Şehir hartası yaptırılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Bünyan kasabasının 90 hektarlık kısmının halihazır hartasiyle bunu muhat 300 metrelik kısmı ile 150 haktara varan sahanın yalnız 1-2000 lik münhanili hartasının yeniden alım işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

İşin maktu bedeli 2500 liradır.

Eksiltme 11 ikicikânun 939 çarşamba günü saat 11 de Ankara Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak olan Belediyeler imar heyetinde yapılacktır. Muvakkat teminat 187.50 liradır.

Şartnameler bilâbedel, Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alınabilir. Tekliflerin tayin edilen günde saat ona kadar Ankarada Belediyeler bankasında B. İ. H. şefliğine verilmiş veya posta ile bu saate kadar gönderilmiş olması lâzımdır. (5258) 9512

Şehir hartası yaptırılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Ermenak kasabasının 200 hektarlık kısmının halihazır hartasiyle bunu muhat 150 metrelik kısmı ile azami 250 hektara varan sahanın 1-4000 lik umumî hartasının yeniden alımı işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

İşin maktu bedeli 5.500 liradır.

Eksiltme 11 ikincikânun 1939 çarşamba günü saat 11 de Ankara Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak olan belediyeler imar heyetinde yapılacaktır. Muvakkat teminatı 412 lira 50 kuruştur .

Şartnameler bilâbedel, belediyler bankasının ikinci katında bulunan belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alınabilir.

Tekliflerin tayin edilen günde saat ona kadar fen şefliğine verilmiş veya bu saat kadar posta ile gönderilmiş olması lâzımdır. (5258) 9513

Şehir hartası yaptırılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Eskişehir kasabasının 1-500 ve 1-2500 mikyaslı halihazır hartları üzerinde yapılacak tashihat ile gayri meskün sahadan 120 hektarlık bir kısmının yeniden hartasının alımı ve şehrin umumî vaziyetini ve civarını gösteren 1100 hektara baliğ olan sahanın 1-5000 lik takeometrik hartasının alımı işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

İşin maktu bedeli 250 liradır.

Ekisltme 11 ikincikânun 1939 çarşamba günü saat 11 de Ankara Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak olan belediye imar heyetinde yapılacaktır. Muvakkat teminatı 544 liradır.

Şartnameler bilâbedel, beldeiyeler bankasının ikinci katında bulunan belediyeler imâr heyeti fen şefliğinden alınabilir.

Tekliflerin tayin edilen günde saat ona kadar fen şefliğine verilmiş veya posta ile bu saat kadar gönderilmiş olması lâzımdır. (5260) 9514

Bayındırlık Bakanlığı

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — İstekli çıkmamış olan Ankara Akköprü ile Orman çiftliği yolu üzerinde ve orman çiftliği arazisi dahilinde yapılacak tavukçuluk enstitüsü binaları inşaatı tekrar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli 48696 lira 96 kuruştur.

2 — Eksiltme 11-1-939 çarşamba günü saat 16 da Nafia Vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 245 kuruş mukabilinde yapı işleri Umum Müdürlüğünden alınabilir .

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3652 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesaika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları muktazidir.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 11-1-1939 çarşamba günü saat 15 e kadar yapı işleri eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5243) 9506

Kalorimetre ve aksamı

Nafıa Vekâletinden :

9 şubat 939 perşembe günü saat 15,30 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunca 1300 lira muhammen bedelli bir adet kalorimetre ve aksamı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir .

Muvakkat teminatı 97,5 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 14,30 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (5253) 9508

Telefon lâboratuvar malzemesi alınacak

Nafıa Vekâletinden :

9 şubat 939 perşembe günü saat 11 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan, malzeme eksiltme komisyonunca 1440 lira muhammen bedelli telefon lâbratuvar malzemesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur .

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak vekâlet malzeme müdürlüğünden alınmalıdır.

Muvakkat teminatı 108 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5254) 9509

Cer âleti ve aksamı alınacak

Nafıa Vekâletinden :

9 şubat perşembe günü saat 16,30 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 1850 lira muhammen bedelli bir adet ufki cer aleti ve aksamı kapalı zarf usuliyle eksitlmeye konmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminatı (138,75) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15,30 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (5259) 9511

Jandarma

Çoraplık yün ipliği alınacak

İstanbul Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

1 — Evsafiyle, nümune ve şartnamesine göre 8400 kilo çoraplık yün ipliği müteahhidi nam ve hesabına 12 ikincikânun 939 perşembe saat 15 de Gedikpaşa'daki İstanbul jandarma satınalma komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz buunmaları ve teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nispetinde ilk teminat mektubu veya makbuzu getirmeleri şarttır.

3 — Şartname her gün adı geçen komisyonda görülebilir. Veya parasız aldırılabilir.

4 — İsteklilerin yazılı gün ve saatte satın alma komisyonumuzda bulunmaları. (9346-5276) 9526

Nazarı dikkate

Maliye Vekâletinden :

1 — 31 - Kânunuevel - 1937 tarihinde ilân edildiği üzere eski bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel bir kuruşluklar 31 - Kânuevel - 1938 akşamından itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Ellerinde bu nevi para bulunanlar 31 - Kânuevel - 1938 akşamına kadar bilûmum malsandıklariyle Cümhuriyet Merkez ve Ziraat banaklarına müracaat ederek mübadele ettirmelidirler.

2 — Tedavülden kaldırılan bu nevi paralar 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince 1 - Kânunusani - 1939 tarihinden itibaren bir sene zarfında ancak malsandıklarına ve Cümhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tediyatta kullanılabilecektir. (4964) 8959

Satılık evli bağ

Ankara Defterdarlığından:

Mevkii	Cinsi	Kapı	Hesap	Parsel	Miktarı Metre M2.	Muhammen B. Lira	Kr.	Depozito Lira	K.
Ayrancı	Evli bağ	64 27	33	2	4871	700		52	50

Hududu: Şarkan ayrancı yolu, şimalen Mardin defterdarı Nihat karısı Lütfiye, garben Hacı Hasan, cenuben mütekait binbaşı Ahmet Orere temlik edilen 1 numaralı müfrez bağ ile çevrili.

1 — Yukarda cinsi ve evsafı yazılı evli bağ açık artırma ile satılacaktır.

2 — İhale bedeli peşinen ödenecektir.

3 — Artırma defterdarlıkta müteşekkil komisyonda 2-1-939 pazartesi günü saat 15 de yapılacağından isteklilerin adı geçen günde teminat makbuziyle komisyona gelmeleri, bu hususta izahat almak istiyenlerin defterdarlık millî emlâk müdürlüğüne müracaatları. (5149) 9273

Başbakanlık

Matbaacılara

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü Arttırma, Eksiltme ve İhale Komisyonundan:

1 — (40) forma tahmin olunan belediyeler istatistiğinden (800) nüshası açık eksiltme usulüyle bastırılacaktır.

2 — Bu eserin (16) sayfalık beher forması için kırkar lira üzerinden (1600) lira bedel tahmin edilmiştir. % 7.5 hesabiyle muvakkat teminat verilmesi lâzımdır. Eksiltme ikinic kânun 1939 ayının 9. uncu pazartesi günü saat 15.30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. Bu baptaki şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. 9378

Matbaacılara

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü Arttırma, Eksiltme ve İhale Komisyonundan:

1 — (25) forma tahmin olunan tarım istatistiğinden 1500 nüsha açık eksiltme usuliyle bastırılacaktır.

2 — Bu eserin 16 sayfalık beher forması için kırkar lira üzerinden 1000 lira bedel tahmin edilmiştir. % 7,5 hesabiyle muvakkat teminat verilmesi lâzımdır. Eksiltme ikinci kânun 1939 ayının 9. uncu pazartesi günü saat 16 da umu mmüdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır Bu baptaki şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. (5181) 9379

Ekonomi Bakanlığı

Muhtelif âlet vesaire alınacak

İktısat Vekâletinden:

Vekâletimiz için Ticaret Umum Müdürlüğü ihracat kontrolörlükleri için (Louis Schopper) marka (9) adet hektolitre aleti, (6) adet Etüv aleti, (3) adet kalbur makinesi ve (3) adet hassas terazi satın alınacağından 22-12-938 tarihinden itibaren on beş gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu aletlerin muhammen bedeli (3114) üçyüç on dört lira olup muvakkat teminat parası (233) lira (55) kuruştur.

2 — Açık eksiltme 9-1-939 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat onda vekâlet levazım müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Taliplerin şartnameyi görmek ve teminat paralarını yatırmak üzere Ankarada levazım müdürlüğüne ve İstanbulda iktisat vekâleti ihracat kontrolörlüğüne müracaatları ilân olunur. (5244) 9507

Kültür Bakanlığı

Öğretmen alınacak

Kültür Bakanlığından:

Muhtelif meslek okullarında aşağıdaki ders zümreleri için öğretmenlere ihtiyaç vardır.

Kastamonu: Tarih Coğrafya

Edirne: Almanca

Adana, Elazığ, Trabzon, Bursa, Manisa: Fransızca

Aydın, Samsun: Fizik - Kimya, Tabiiye

Trabzon: Matematik

Aydın: Makine ve motörler

Bursa: Jimnastik

Trabzon: Daktilografi ve stenografi

İstekliler a - İstida, b - Tahsil vesikalarının asılları veya noterlikçe tasdikli suretleri, c - Öğretmenliğe mâni sıhhî ve bedenî bir özürleri bulunmadığına dair resmî tabip raporu, d - Polis ve belediyece iyi san sahibi olduklarını tasdik eden bir vesika (Devlet hizmetine ilk defa girecekler için) e - Bulundukları vilâyetlerin kültür direktörleri huzurunda doldurulmuş vesikalara müstenit tasdikli ve fotoğraflı bir fiş ile birlikte en çok birinci kânunun 30 uncu gününe kadar doğrudan doğruya müracaatları veya bu vesikaları teahhütlü olarak Kültür Bakanlığı Ertik ve Teknik Öğretim Genel Direktörlüğü adresine göndermeleri. (5172) 9354

Hava Kurumu

Tercüman ve Dil öğretmeni alınacak

Hava Okulları Komutanlığından

Eskişehir hava okullarına ingilizce lisanına hakkiyle vakıf aynı zamanda tercüme işlerinde kullanılmak üzere 165-210 lira ücretle iki tercüman ve yine ingilizce, fransızca ve almanca lisanlarına aşına ve keza tercüme işlerinde de kullanılmak üzere 98-165 lira ücretle üç dil öğretmeni alınacaktır. Aşağıda yazılı evsafı haiz olan isteklilerin vesaiki ile birlikte Eskişehirde hava okulları komutanlığına müracaatları.

1 — Türk olmak

2 — Hüsnühal sahibi olmak

3 — Askerî mükellefiyetini bitirmiş olmak

4 — Sıhhî durumu müsait bulunmak

5 — Lisana hakkiyle vakıf ve tercümeye muktedir bulunmak

6 — Yapılacak müsabaka imtihanında kazanmak - imtihanlar zuhur edecek isteklilerin bulundukları yerlere nazaran Ankara'da hava müşavirliğinde, İstanbul'da hava akademisinde, İzmirde tayyare alayında, Eskişehirde hava okullarında yapılacaktır. (5267) 9485

Ankara Belediyesi

Muhasebe şefi aranıyor

Belediye Reisliğinden :

Otobüs idaresinin 100 ilâ 125 lira ücretli, muhasebe şefliği için müsabaka imtihanı açılmıştır.

İmtihan, güzel yazı ile ticaret hesabından, umumî muhasebeden olmak üzere otobüs idaresinde ilkkânunun 31 inci cumartesi günü saat 15 de yapılacaktır.

En az ticaret ve lise mezunu olmak üzere isteklilerin imtihan gününden evvel 2 foto ile nüfus ve tahsil vesikalarını rapten belediye reisliğine istida vermeleri ve bankalarda çalışmış olanların tercih edilecekleri ilân olunur. (5280) 9529

Kalörifer tesisatı vesaire yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Otobüs idaresi binasiyle garaj ve atelye dahilindeki Kalörifer tesisatı ve kazan dairesi inşası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (7029,57) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (527,50) liradır.

4 — Fennî şartname ve plân ve sairesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine müracaatları ve ihale 13-1-939 cuma günü saat 11 de encümende yapılacağından isteklilerin o gün ona kadar teminatlariyle mühürlü teklif mektuplarını belediye encümenine vermeleri. (5286) 9534

İki neon ziyası tesisatı

Ankara Belediyesinden :

1 — Maraton kulesine yaptırılacak iki neon ziyası on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli (605) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (45,37) liradır.

4 — Keşifnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 13-1-939 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (5297) 9534

40 Adet muşamba alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri yıkama ve sulama amelesi için alınacak 40 adet balıkçı muşambasına istekli çıkmadığından açık eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (315) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (16,50) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 10-1-939 salı günü saat 10.30 da belediye encümenine müracaatları. (5288) 9536

Bir mümessil alınacak

Belediye Reisliğinden :

Muhtarlık işlerinde 90 lira ücretli bir mümessilliğe imtihanla lise mezunlarından biri alınacaktır.

Taliplerin yazı makinesi iyi kullanması şarttır. İmtihan 29-12-938 saat 17 de yapılacaktır.

Taliplerin istida ve vesikalarile belediye riyasetine müracaatları bildirilir. (5289) 9537

Devlet Orman İşletmesi

Satılık çam tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Karabükt'e köprü başında istif te mevcut (1095) adet muadili (631) metre mikâp (358) desimetre mikâp çam tomruğu açık artırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara'da Orman Umum Müdürlüğünde ve Orman Baş mühendis muavinliğinde İstanbul'da orman baş mühendis muavinliğinde ve Karabükte devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli (12) lira (35) kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 7-1-939 günü saat (11) de Karabükte revir merkezine müracaatları. (9347-5277) 9527

Satılık çam tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Karabük'te Köprü başında istifte mevcut (1320) adet muadili (764) metre mikâp (146) desimetre mikâp çam tomruğu açık artırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara'da orman umum müdürlüğünde ve orman baş mühendis muavinliğinde İstanbul'da orman baş mühendis muavinliğinde ve Karabük'te devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli (12) lira (35) kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 7-1-939 günü saat 11 de Karabük'teki revir merkezine müracaatları. (9348-5278) 9528

Tarım Bakanlığı

30 adet pulvarizatör satın alınacak

Ziraat Vkâlti Satın Alma Komisyonundan :

1. — Açık eksiltme suretiyle 30 adet el ile kabili sevk arabalı pülverizatör satın alınacaktır.

2. — Hepsinin muhammen bedeli 3600 lira, muvakkat teminat 270 liradır.

3. — Münakasa müddeti 5 - 12 - 938 den itibaren 45 gündür. Münakasa 19. 1.939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de ziraat vekâleti binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4. — Şartname; Ankara'da Ziraat Vekâleti satın alma komisyonundan İstanbul'da ziraat müdürlüğünden paarsız olarak verilir.

5. — Taliplerin muvakkat teminatları veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ile birlikte mezkûr tarihte komisyona gelmeleri. (4922) 8952

1 ton solfat nikotin alınacak

Ziraat Vkâlti Satın Alma Komisyonundan :

1. — Açık eksiltme suretiyle bir ton sulfat nikotin satın alınacaktır.

2. — Hepsinin muhammen bedeli 3.500 lira, muvakkat teminat 262 lira 50 kuruştur.

3. — Münakasa müddeti 5.12.938 den itibaren 45 gündür. Münakasa 19. 1.939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Ziraat vekâleti binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4. — Şartname; Ankara'da Ziraat vekâleti satın alma komisyonunda, İstanbul'dan Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5. — Taliplerin muvakkat teminatları; veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikaları ile birlikte mezkûr tarihte komisyona gelmeleri. (4923) 8953

Enstitüler

Elbise yaptırılacak

Gazi Terbiye Enstitüsü Direktörlüğünden :

1 — Gazi Terbiye Enstitüsü erkek talebesi için 155-160 takım elbise yaptırılacaktır. Kumaş, malzeme, işçilik dahil beher takımın muhammen bedeli (30), ilk teminat (360) liradır.

2 — İhalesi açık eksiltme ile 13-1-939 cuma günü saat 15 te Ankara muhtelif muhasebeciliğinde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümlerine göre ellerindeki vesaikleriyle ve ilk teminatı mezkûr muhasebe veznesine teslim edip alacağı makbuzla muayyen saatte komisyona gelmeleri.

4 — Şartname ve nümuneleri görmek isteyenlerin Enstitü Direktörlüğüne müracaat etmeleri. (5242) 9505

Satılık domuz hayvanı

Yüksek Ziraat Enstitüsü Müteadvil Sermaye Mesul Muhasipliğinden :

Adedi	Yaşı
19	Ana domuz
58	iki yaşlı domuz
23	Bir „ „
100	

Yukarda adedi ve yaşları gösterilen 100 adet domuz 11-1-1939 çarşamba günü saat 10 da eski zirat mektebinde satış komisyonu tarafından pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin %7,5 teminat akçesi ile satış başkanlığına müracaatları (5281) 9530

İcra ve İflâs

Ankara İcrasından :

Yeni yılın yaklaşması dolayısiyle tasfiye ve devir işleri yapılacağından bugünden itibaren 2-1-939 gününe kadar müstacel işler müstesna olmak üzere müracaatların kabul olunmıyacağı ilân olunur. 9525

Zayiler

Zayi — Askerî Sanat lisesi 10 cu sınıfından 12-10-938 tarihinde aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. İsmail Hakkı oğ. Muammer Baylan 1331 İstanbul 9502

Zayi — Ankara piyango kişesinden aldığım Yılbaşına ait 23910 numaralı K. 1/10 No. lu biletimi kaybettim. Hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Samanpazarı tatlıcı Abdurrahman nezdinde Mehmet Yılmaz 9518

Zayi — 12-3-938 tarihinde Askerî fişek fabrikasından adığım bonservisi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Sabri Tezel 9524

Zayi mühürler — İlyas, Halil, Ahmet namlarına yazılı üç adet mühür kaybolmuştur. Yenileri alınacağından hükümleri olmadığı ilân olunur. Etimesgut nahiyesi Kutuğun köyünden muhtar İlyas Ulusoy, âza Halil Şentürk ve Ahmet Ceylân. 9543

Dans dersleri — Bilmiyenlere öğretilir. Bilenlere mükemmelleştirilir. Müsait yer ve fiat temin edilmiştir. Ulusta ilân M. yazı ile müracaat. 9491

Vilâyetler

Kiralık binalar

İzmir Belediyesinden :

Basmahane civarında 9 eylül meydanında cephe alan 33,36 sayılı adalar üzerinde inşa edilmekte olan belediye garaj santral binasının mütemmimatından olarak mevcut projesine ve icar şartnamesine merbut listedeki tarifatı veçhile yeniden yaptırılacak binalar (10) sene müddetle icara verilecektir.

Ve 20-12-938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarfla arttırmaya çıkarılmıştır. Takım halinde icar edilecek bu binaların 10 senelik icarının muhammen bedeli elli bin lira olup bu para peşinen alınacaktır. Müzayedeye iştirak için muvakkat teminat miktarı 3750 liradır. Yaptırılacak binaların projelerini görmek isteyenler belediye baş mühendisliğine, icar şartnamesini görmek isteyenler de belediye başkâtipliğine müracaat edeceği, yaptıracağı isteyenler proje ve icar şartnamesinin 250 kuruş bedelini ve posta ücretini göndermelidirler. Kapalı zarfla ihalesi 6-1-939 cuma günü saat 16 da Belediye encümeninde yapılacaktır. İştirak edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 6-1-939 cuma günü azâmî saat 15 e kadar encümen reisliğine vermelidirler. (4437-5213) 9410

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden :

Konya birinci fırka levazım müdürü iken 23.6.936 tarihinde ölen Mehmet Arif oğlu Mehmet Tahir'in 25-2-935 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 63229 numaralı bonoyu kaybettiğini veresesi bulunan karısı Fatma ile oğlu Nihat söylemişlerdir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. 9522

İzmir Vilâyeti turistik yolları inşaatına ait kapalı zarf usulile yapılacak eksiltme ilânı

İzmir vilâyeti daimî encümeninden:

Eksiltmeye konulan iş: 26+000 kilometrelik Tepeköy - Selçuk yolunun tesviyei türabiye, sınaî imâlât ve makadem şose, 5+800 kilometrelik Güzelyalı - İnciraltı ve Ilıca branşmanı yollarının asfalt kaplamalı şose, 11+975 kilometrelik Karşıyaka - İzmir yolunun asfalt kaplamalı şose ve kısmen parke, 4+850 kilometrelik Mersinli - Bornova yolunun asfalt kaplamalı şose, 1+283 kilometrelik Alsancak - Şehitlik karakolu kısmının parke kaldırım inşaatı.

Keşif bedeli: (1194090) lira (67) kuruştur.

Bu işe ait eksiltme evrakı aşağıda yazılıdır:

A — Kapalı eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

E — Şose ve sınaî imalât yapısına ait umumî, fennî şartname, asfalt beton Şa.

D — Hususî şartanmeler

G — Hulâsai keşif, mesaha, silsilei fiat cetvelleri ile malzeme grafikleri ve projeler.

İstekliler: Bu eksiltme evrakını İzmir - Ankara - İstanbul nafıa müdürlüklerinde 50 lira mukabilinde tedarik edebilirler.

Eksiltmenin yapılacağı tarih gün saat ve yeri: 20 şubat 939 pazartesi günü saat 11 de İzmir vilâyeti daimî encümeninde kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için: İsteklilerin bu gibi inşaatı hüsnü suretle ifa ve ikmal ettiklerini tevsik edecek evrak ile İzmir valiliğine müracaatla alacakları ehliyet vesikası ve 939 yılına mahsus ticaret odası vesikası.

Muvakkat teminat: (48423) liradır.

Teklif mektupları: İstekliler 2490 sayılı yasanın 31,32,33, ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını yukarda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evvel İzmir vilâyeti daimî encümeni başkanlığına makbuz mukabilinde verilecek ve postada vaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. (4419-5177) 9376

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık :

Kiralık daire — Geniş 5 oda, 1 hol ve sair müştemilât, ehven fiatla devren Meşrutiyet cad. Konur sokak No. 21. 1. ci kat. 9321

Kiralık Daireler — Yenişehir'de Karanfil sokağının Vekâletlerin karşısına tesadüf eden Bilge sokağında bütün konforu havi dört ve beş odalı daireler. Görmek için kapıcıya ve 8 No. lu daireye müracaat. 9331

Kiralık oda — Y. Şehir Atatürk bulvarı Orduevi karşısı Dirim Ap. daire 3 konforlu sıcaksu banyo kalorifer ehven fiat kapıcıya müracaat. 9387

Bir bayana kiralık oda — Aile yanında Bakanlıklar karşısı bulvarı görür bir oda kiralıktır. Müracaat: Nuri Tel. No. 3921 9390

Kiralık — Ucuz kalorifer vebolit ve sair tesisatlı apartman dairesi ayrı konforlu odalar Demirtepe Emek apartmanına mracaat Tel: 3295 9391

Kiralık kaloriferli daire —Tam konfor 4 oda 1 hol azimet dolayısiyle devren veya yeniden. Bakanlıklar postane karşısı Ersin. Ap. 9423

Kiralık Ev — Cebeci istasyonu karşısında bahçe içinde 9 No. lu ev. Yanındaki evin orta katına müracaat edilmesi. 9441

Kiralık — Bakanlıklar karşısı Akay sokak Fethi B. köşkü karşisı Aka Ap. 3 oda, 1 hol, konforlu manzaralı daire. 6 No. ya müracaat. 9442

Kiralık — Y. Şehir'de devren ucuz kiralık 4 odalı daire. Bankalar cad. No. 25 Nurettin Baki'ye müracaat. Tl: 3654 9443

Kiralık — Havuzbaşı Karanfil sokak Adalar ap. 3,5 odalı ve tek odalar ehven fiat. 10 No. lu daireye müracaat. Tl: 2884 9451

Kiralık Apartıman — Kalorifer, muşambalı, tam konforlu, 6 oda, banyo ve saire Çankaya cad. Sarıköşk karşısı No. 49 Tl: 3050 9463

Kiralık — Devren kiralık küçük tam konforlu daire. Üç oda, kalorifer, sıcak su. Atatürk bulvarı Güven Ap. No. 49-1 9473

Kiralık — Bahçeli evler kooperatifi 120 numara ehven fiatla kiralıktır. Leblebici M. Yenişar S. No. 59 a müracaat. 9b88

Kiralık — Üst kat ap. 4 oda, hol, banyo, elektrik, su, havagazı, mükemmel konfor. Emsalsiz nezaret şehrin güzel yeri. Tl: 3163 9423

Kiralık — Alman ailesi yanında. Çankaya cad. Sarı köşk karşısı japon sefareti arkası. Sabiha Ap. 2 No. 5 ten sonra görülür. 9103

Kiralık — K. Oğlan hükümet cad. Merkez Ap. müstakil asma katı ile birinci katta 1 oda kapı önündeki gazeteciye müracaat. 9517

Kiralık ucuz daire — 4 oda, 1 salon ve tam konfor 55 lira; Sıhiye Vekâleti karşısında Arman sok. Ümit apartımanı üst kata müracaat. 9542

Kiralık iki oda — Bahçeli evler kooperatifi 144 numara ehven fiyatla acele kiralıktır. Müracaat Ziraat Bankasında Rüstem 9520

Kiralık ev — Bahçeli evler kooperatifi asfalt üzerinde No. 9. Bodrum katı: İki oda, çamaşırane, birinci kat: Salon 7 x 4 ve mütbah, ikinci kat: üç oda ve banyo, müracaat: Evkaf apartımanı kapı 4, daire 6 Cemal 9521

Satılık :

Satılık — Bahçeli evler kooperatif hisselerinden B. 4 tipinde Kınacı han No. 16 Tl: 2406 9335

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Satılık Apartıman — Y. Şehir Paşalar tepesinde 6 ve 3 daireli tam iratlı Tl: 2406 Kınacı han No. 16. 9347

Satılık Apartıman — Cebeci'de tam iratlı asfalta yakın yeni inşa edilmiş. Yolculuk dolayısiyle. Kınacı han 16 Tl: 2406 9349

Satılık fırın ve ev — Leblebici mahallesi 3/5 No. mülk arsa fiatına acele satılıktır. Müracaat Kırşehir hanı Tel. 3313 Bay İhsan Üvez. 9392

Satılık arsa — Bakanlıklar karşısı Karanfil sokak 785 m 2 11 numaralı parsel. Her gün 12-13,5 ve 17,5 dan sonra Tel: 2048 9404

Satılık ev — Y. Şehir'de iki katlı beşer odalı 800 M. arsalı münferit ev Tl: 1538 9417

Satılık arsa — Yenişehir'in her sokak ve caddesinde istasyon arkası Bomonti önünde küçük arsa. Tl: 1538 9424

Satılık — 33 model fort marka kaptıkaçtı. Bankalar Cad. Çiçin yurt sokak No: 9 Ahmet Rafet'e müracaat. 9435

Acele satılık arsa — Maltepe'de jandarma okulu karşısında 644 M. arsa uygun fiyatla verilecek. Tl: 1358 9437

Aranıyor :

Aranıyor — Bahçeli Evler kooperatifi mahallesinde D. 4 veya B. 3 tipinde satılık bir ev aranıyor. Ulus ilân memurluğuna müracaat. 9403

Ev apartman aranıyor — Y. Şehir ve Cebeci'de apartman ve ev aranıyor. Tl: 1538 9438

Muhasip aranıyor — Ankara'da bir ticaret müessesesi muhasebesinde çalışmak üzere ticarî muhasebeye vakıf bir muhasip aranıyor. Mufassal tercümeihal, mevzu adresi bir kıta fotograf kimlerden referans alınabileceği hakkındaki malûmat ile Ankara posta kutusu 382 adresine müracaat. 9519

İş verenler :

Ortak aranıyor — Bir matbaayı idare edebilecek işten anlar kâra bir, ortak aranıyor. M. T. A. resimhanesinde Hıfzı'ya müracaat. 9490

AŞKIN GÖZ YAŞLARI
filmini
Görmenize pek az bir zaman kaldı

Daha ne bekliyorsunuz?

Aksırık, öksürük, burun akması, düşkünlük

Grip

tehlikesinin yanılmaz habercileri olduğunu bilmiyormusunuz?
Gripe karşı koymak için hemen ASPİRİN alınız?
Grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı en emniyetli ilâç budur.

Israrla
BAYER
ASPİRİN
isteyiniz!

20 ve 2 tabletlik şekillerde bulunur.

Her şeklin üstündeki ⊕ markası aldığınız malın hakiki olduğunun ve iyi tesirinin garantisidir.

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

BÜYÜK İKRAMİYESİ

(500.000) Liradır.

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Biletler - (2,5), (5) ve (10) liralıktır... Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.

Amerikan ve Avrupa Radyo cihazlarının bütün evsafını birleştiren yegâne Radyo

GENERAL ELECTRİC

(Birleşik Amerika Mamulâtı)

VERESİYE SATIŞ

Satış yeri:

GENERAL ELECTRİC MÜESSESESİ

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 28 de ve acentelerimizde Ankara satış yeri: HALİL HAMAMCI Bankalar Caddesi 9416

BİOGENİNE

KAN ve DERMAN

BİOGENİNE: Terkibinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve acı nebatat hülâsalarile tababetin fevkalâde ehemmiyet verdiği ve şayanı hayret muvaffakiyetler temin ettiği bir devadır.

BİOGENİNE: Uzun ve kısa ateşli ve ateşsiz süren hastalıklardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kansızlık hallerini mucize gibi pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihayı açar dermansızlığı giderir, vücude daima genclik, dinclik verir, cildin soluk rengini canlandırarak pembeleştirir.

BİOGENİNE: Sinirlerin kıymetli ve sadık bir arkadaşıdır. Sinirlere kuvvet verir. Hastayı ve muhitini usandıran bir çok asabî buhranları en çabuk bir zamanda şifalandırır. Hiç bir sinir ilâcı: Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (B İ O G E N İ N E) kadar istifade temin edemez.

BİOGENİNE: Genclerde görülen ve çok defa nevresteniden mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekliğinde pek mühim rol oynar.

BİOGENİNE: Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu tesiri olduğu gibi sıtma nekahatlerinde de pek müessirdir.

BİOGENİNE: Şekerli hap şeklindedir. Büyük ve küçükler kolaylıkla alabilirler. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur. 9188

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
icabında günde 3 kaşe alınabilir. 9089

Ankara Gar Gazinosunda

YILBAŞI İçin

Yerlerinizi şimdiden AYIRTINIZ!

Muhtelif eğlence ve

Sürprizler...

Tabldot komple (Şarap dahil)

4,50 Lira

Masa ücretleri peşin verilmelidir. Telefon 1417

Kutlu'da

Her akşam fevkalâde orkestra

Yılbaşı için yerlerinizi şimdiden ayırtınız. Tl. 3660

İzmir, incir ve üzüm tarımı Satış Kooperatifleri birliği

TARİŞ

Mamulâtı

İncir, üzüm, şarap, üzüm balı ve sirke

Satışa çıkarılmıştır.

Ankara Memurlar Kooperatifi

9540

Daktilo kursu

54 üncü devresine sonkânunun ilk haftasında başlıyacaktır. Mezunlara 2 ayda diploma verilir. Dersler kış kurları münasebetiyle sabah 8 den akşam 10 a kadar devam edecektir. Talebenin istediği saat kabul edilir. Memurlar Kooperatifi üzerinde kat I Tl: 3714 9543

Zayi

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

Bayan Cevahir adına yazılı D. sınıfından birlik 31472 numaralı bankamız hisse senedi kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka numaralı yeni bir senet verileceği bildirilir. 9538

VİLLA APARTMAN MAĞAZA

yaptırmak istiyenler için şimdi Proje, plân mevsimidir

Zamanın her türlü konforunu haiz ve imar kavaidine uygun avan projeleri, inşaat plânları, betonarme hesap ve resimleri, her türlü inşaat detayları, sıhatli keşifler, inşaat kontrolluğu ciddî her keseyi tatmin edecek fiatlar.

Y. Mimar Reşad Akıncılar
Yenişehir Atatürk Bulvarı
Karadeniz Ap.

DİŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Dr. M. Şerif Korkut

Nümune Hastanesi Cerrahî Şefi

Her gün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder. Tel: 1499
Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apartımanı No. 9 D.5. 9068

ULUS — 19. uncu yıl. — No: 6252
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Uumumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi : ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareler

FAR

Hasan fare zehiri ile öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'îdir. Fareler kokmaz. Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 10. büyük 25. ikisi bir arada 30 kuruştur 9007

BELEDİYELER:

TESİSİ: 1925

SİCİLİ TİCARET: 13434

Resmî şartnamelere tam uygun

Rosenbauer

Arazöz . . . . ve Motopompları

Türkiyede en çok satılan Marka (Resmî Tavsiye ve Takdirler.)

Memleketimizin her tarafında bugün Rosenbauer'in 153 Motopompu, 31 Arazözü faydalı işler görüyor.

Her şehrin vaziyetine göre en uygun teslimat.

Yedek aksam depomuz: Tamirat atelyemiz...

İlk Türk itfaiye tecim evi Halid Salih Teker

Galata: Danüpsigortahan. Telefon: 4 1 2 2 7

MEKTUP ADRESİ : İstanbul-P. K. 1482

TEKLİF İSTEYİNİZ....

9283

İLÂÇLARINIZI

Sakarya Eczane sinden alınız. Az zamanda muhterem Ankara halkının büyük itimadını kazanan müessesemizde reçete ve ilâçlarınız büyük bir dikkat ve itina ile yapılır. Fiyatlarda daimî itidal. Resmî ve hususî müessesata toptan mübayatta her hususta azamî teshilât gösterilir. Ulus Meydanı İş Bankası karşısı. Tl: 2018 9025

Öksürenlere ve Göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

SİNEMALAR

Yeni

BU GÜN BU GECE
SÜT KARDEŞLER
(Fransızca sözlü)
Baş Rollerde
Lucien Barroux
Henri Garat — Meg Lemonier
Bir seans müddetince seyircilerine çok zevkli ve neşeli dakikalar yaşatan nefis bir komedi
İlâveten: En yeni dünya hâvadisleri ve iki kısımlık müzikal komedi

SEANSLAR
14.45 - 16.45 - 18.45 - Gece 21 de

Halk

BU GÜN BU GECE
2 Film birden
1 — NEVYORK HAYDUTLARI
Seyircilerini sonsuz bir alâka ile sürükliyen müthiş bir heyecan kaynağı
2 — ARZU İLE KAMBER
Türkçe sözlü ve şarkılı
Eski bir şark masalının çok heyecanlı hikâyesi
İlâveten : Paramunt dünya haberleri

Ucuz halk matinesi 12.15 de
TAYYAREDE BİR NİKÂH

Sus

BU GECE 20.30 DA
YENİ ŞAFAK
Baş Rolde
JEAN PİERRE AUMONT
İlâveten
Dünya hâvadisleri

GÜNDÜZ
14 - 16 - 18 Matinelerinde
K A T İ A
Danielle Darrieux - John Loder'in şaheseri büyük bir rağbetle gösterilmektedir